

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1958

Ε.Ε.Σ.

Ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος συνεχίζων τας επαφάς του Κέντρου μετά των κυριωτέρων επαρχιακών τμημάτων του Ε.Ε.Σ., έπεσκέφθη συνοδευόμενος υπό του Γεν. Γραμματέως του Ε.Ε.Σ. κ. Στ. Σπηλιωτοπούλου και τής διευθυνούσης του Τμήματος Άδελφών και τής Σχολής Άδελφών του Ε.Ε.Σ. Κας Μ. Έλευθερίου τὰ εἰς Κρήτην τμήματα Χανίων, Ρεθύμνου, και Ἡρακλείου.

Τὰ τμήματα ταῦτα εὐτυχήσαντα νὰ διοικούνται ἀπὸ Συμβούλια, ἀποτελούμενα ἐκ διακεκριμένων πολιτῶν τῶν ὡς ἄνω πόλεων ἀνέπτυξαν ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα ἐπιτυγχόντα μεγάλην ἀπόδοσιν εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ. Διατηροῦν τμήματα ἐξελεοντῶν νοσοκόμων με ἀνανεύμενα πάντοτε στελέχη, ὑπηρεσίας Αἰμοδοσίας και Ε.Ε.Σ. Νεότητος και συμβάλλουν πολυτίμως εἰς τὴν πρόδον τῶν ἀντιστοίχων περιφερειῶν τόσο ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς ὥσον και πολιτιστικῶν προσπαθειῶν.

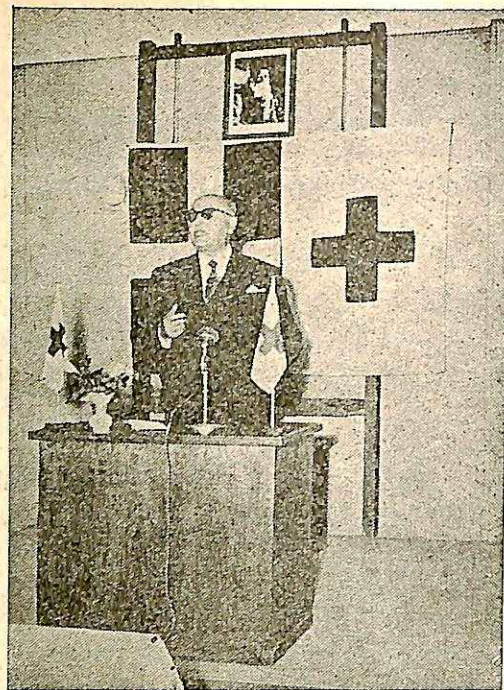
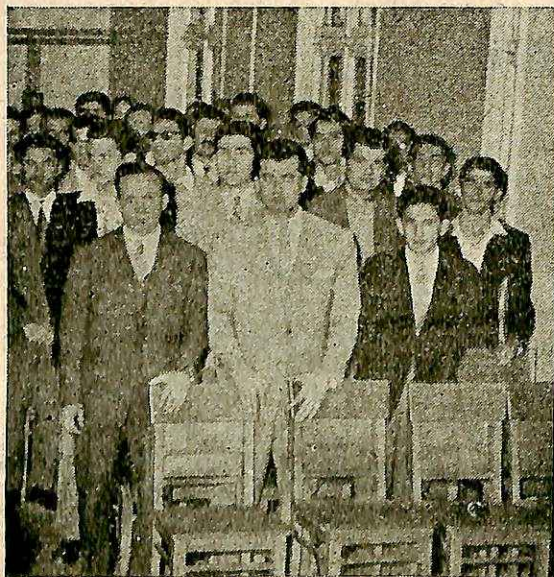
Ο κ. Γεωργακόπουλος εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συγχαρῇ τὰς διοικήσεις και τοὺς συνεργάτας τῶν δύο αὐτῶν τμημάτων διὰ τὴν ἀφοσίωσιν των πρὸς τὴν ἰδεολογίαν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ ἀπένευε τιμητικὰς διακρίσεις εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ τμήματος Χανίων κ. Γ. Ναζάκη, τὸν πρόεδρον τῆς ἐκεῖ ὑπηρεσίας Αἰμοδοσίας κ. Ε. Παπαντωνάκη, τὸν Πρόεδρον τοῦ τμήματος Ἡρακλείου κ. Κ. Γαλιανιδὸν και τὰ τμήματα τοῦ Ε.Ε.Σ. Χανίων και Ἡρακλείου.

ΣΧΟΛΗ ΣΑΜΑΡΕΙΤΩΝ Ε.Ε.Σ.

Τὴν 10ην Νοεμβρίου 1958 ἐγένετο εἰς τὸν Σταθμὸν Ἀ' Βοηθειῶν Ε.Ε.Σ. τελετὴ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς Σαμαρειτῶν τῆς νέας σχολικῆς περιόδου.

Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ Πρόεδρος, ὁ Ἀντιπρόεδρος και ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ε.Ε.Σ. κ.κ. Κ. Γεωργακόπουλος, Κ. Μίνδλερ, και Στ. Σπηλιωτόπουλος, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τοῦ Τμήματος Παροχῆς Βοῆς.

Οἱ νέοι Σαμαρεῖται. The new Samaritans.

Ο Πρόεδρος Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος ἀμύλων κατὰ τὴν τελετὴν.
Mr. C. Georgacopoulos, president G.R.C. addressing the new samaritans.

θείας στρατηγὸς κ. Γυαλίστρας, ἡ Σύμβουλος ΚΑ Μ. Τσάτσου και πολλοὶ τῶν συνεργατῶν τοῦ Ε.Ε.Σ.

Μετὰ τὸν τελεσθέντα ἀγίασμόν ὠμίλησαν ὁ Γεν. Διευθυντὴς τοῦ Σταθμοῦ Ἀ' Βοηθειῶν κ. Κ. Κοδέλλας και ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας στρατηγὸς Σ. Γυαλίστρας περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἀποστολῆς τῶν Σαμαρειτῶν και τοῦ ἔργου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ἐν τέλει ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του, διότι ἡ Ἐρυθροσταυρικὴ οἰκογένεια ἀποκτᾷ νέα μέλη, συνεβούλευσε τοὺς νέους Σαμαρεῖτας νὰ καταβάλουν κάθε προσπάθειαν ὥστε ἡ ἐκπαίδευσίς των νὰ εἶναι ἀποτελεσματικωτέρα, ἵνα δυνηθοῦν, ἂν ποτὲ χρειασθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι των, νὰ ἐκπληρώσουν κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὴν ἀποστολὴν των και νὰ ἀναγράψουν νέους τίτλους τιμῆς, συνεχίζοντες οὕτω τὴν λαμπρὰν παράδοσιν ἐνὸς σώματος, τοῦ ὁποῖου ἡ μέχρι σήμερον συμβολὴ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς Πατρίδος μας ἀποτελεῖ φωτεινὸν παράδειγμα πρὸς μίμησιν.

ΣΤΑΘΜΟΣ Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ Ε.Ε.Σ.

Ο Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ παρέσχε τὴν πρώτην βοήθειαν και ἐξυπηρέτησε κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Ὀκτώβριον 6.549 ἀσθενεῖς και τραυματίας, ἐξ ὧν 3.808 τραυματίας και 604 ἐξηκριβωμένοι περιπτώσεις ἡσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐπίσης ὁ Σταθμὸς Α' Βοηθειῶν Ε.Ε.Σ. παρέσχε διὰ τοῦ Ἀσυρμάτου αἰτηθείσας ἰατρικὰς ὁδηγίας εἰς 6 ποντοπόρα πλοῖα διὰ σοβαρῶς ἀσθενούντα μέλη τῶν πληρωμάτων των.

Ὡσαύτως ἐνεβολιάσθησαν κατὰ τῆς πολιομυελίτιδος ὑπὸ Συνεργείου τοῦ Σταθμοῦ 216 παιδιὰ.

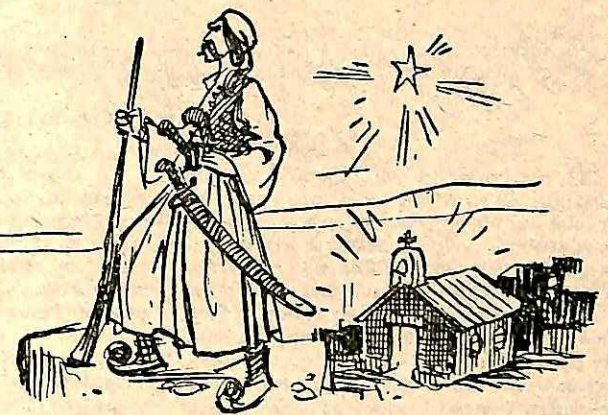
Τὰ ἀσθενοφόρα τοῦ Σταθμοῦ διήνυσαν 29.828 χιλιόμετρα.

Εἰδικὰ περιπτώσεις: Τὰ τροχαῖα ἀτυχήματα ἀνῆλθον εἰς 654 και αἱ ἠλεκτροπληξίαι εἰς 6.

Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Ὀκτώβριον τὸ Κέντρον Αἰμοδοσίας Ε.Ε.Σ. ἐχορήγησεν εἰς ἀπόρους πάσχοντας 473 φιάλας αἵματος δωρεάν.

Χριστούγεννα στὸ Μεσολόγγι (25 Δεκεμβρίου 1922)

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ, Δ) τοῦ τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης

«Ὅλοι τοὺς ὠρμισθήκανε ἀμέτι Μουχα-
[μέτη]
στὸ Μεσολόγγι γὰ νὰ μποῦν νὰ κά-
[μουνε κιαμέτι]
ἡμέρα τῶν Χριστουγεννῶν προτοῦ νὰ
[ἐξημερώσῃ].»

Ἀπὸ τὴν ἐποποιῶν τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος εἶναι ἡ σκηνὴ αὕτη. Ἀπὸ τοὺς χρόνους, πού ἦτο ζωντανὴ περισσότερον παρὰ ποτε ἡ πίστις εἰς τὸν Χριστὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ και τῆς Ἑλλάδος σωτῆρα. Εἶχε ἤδη ἐπέλθει ἡ καταστροφὴ τοῦ Πέτα, ἡ ὑποταγὴ πολλῶν ὁρματωλῶν τῆς Αἰτωλίας και τῆς Ἀκαρνανίας. Καὶ ἐνώπιον τῆς συμφορᾶς ἐφευγαν πολλοί, ἰδίως γυναικόπαιδα, εἰς τὰς Ἰονίους νήσους. Πένθος, ἀπελπισμὸς και κατὰπληξις.

Καὶ εἰς τὸ Μεσολόγγι ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος, ὁ Μάρκος Μπότσαρης και ἐξακόσιοι μόνον ἄνδρες με ὀλίγα κανόνια, και αὐτὰ παλαιὰ, και τροφὰς δι' ἓνα μῆνα. Ἀπ' ἐξω—ὁ Ὁμέρ Βριώνης και ὁ Κιουταχῆς ἀπὸ ξηρᾶς, ὁ Γιουσούφ πασᾶς ἀπὸ θαλάσσης. Ἀλλὰ τὸ σχέδιον τῆς ἀντιστάσεως εἶχε καταστρωθῇ ἀπὸ τὸν Μαυροκορδάτον, σχέδιον παράτολμον, ἐν μέσῳ μάλιστα τῆς γενικῆς ἀποσυνθέσεως.

Εἰς ὅσους τρομάζουν ἡ διστάζουν πρὸ τῆς δυσχεροῦς θέσεως τοῦ Μεσολογγίου ἀπαντᾷ ὁ ἐπιφανὴς Φαναριώτης, ὅτι δὲν θὰ φύγη ἀπ' ἐκεῖ, ἐφ' ὅσον και ἓνας μόνον θὰ ἦτο πρόθυμος νὰ ἀγωνισθῇ. Ἐχρειάζοντο ἑπταπλάσιοι ἄνδρες διὰ νὰ φρουρηθῇ ὅπως ἔπρεπε ἡ πόλις, και ὅμως! οἱ ὀλίγοι ὑπερασπισταί, ἐνῶ ἐβλεπαν ἀπέραντον στρατόπεδον και στόλον ἰσχυρόν, πού ἡμπόδιζε τὸν ἀπὸ θαλάσσης ἐπισιτισμὸν και τὸν πολεμικὸν ἐφοδιασμόν, εἶχαν ἀποφασίσει «τὸν τόπον νὰ τιμῆσουν, πού ναι στὸν κόσμον ἁκαουστός, εἶναι και παινιμένος, πού ναι κλειδὶ τῆς Ρούμης και τοῦ Μοριάς κολόνα». Ὁ

ἀποκλεισμός θὰ ἐθανάτωνεν ἀπὸ τὴν πείνα τοὺς γενναίους και ὁ καταρράκτης τῶν ἐχθρῶν θὰ εἰσωρμοῦσεν ἴσως εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐπάνω εἰς πτώματα.

Εἴμεθα πρὸς τὸ τέλος τοῦ Ὀκτωβρίου. Θὰ περάσουν και αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ Νοεμβρίου και ὁ Μαυροκορδάτος θὰ προσπαθῇ νὰ κερδίῃ καιρὸν με ἀπατηλὰς συνεννοήσεις πρὸς τὸν Ὁμέρ Βριώνην, ὁ ὁποῖος προτείνει ὅρους παραδόσεως. Ἐν τῷ μεταξύ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα συγκεντρώνονται στρατιῶται και τροφαὶ πρὸς σωτηρίαν τῆς πόλεως. Καὶ περὶ τὰ μέσα τοῦ Νοεμβρίου ὑδραῖκά πλοῖα διασποῦν τὸν ἀποκλεισμόν τοῦ Γιουσούφ και ἀποβιβάζουν τροφὰς και χιλίους Πελοποννησίους ὑπὸ τὸν Μαυρομιχάλην, τὸν Ζαῖμην, τὸν Λόντον, τὸν Δεληγιάννην. Καὶ διαμνηνύεται εἰς τὸν Ὁμέρ, ὅτι ἂν θέλῃ τὸ Μεσολόγγι νὰ ἔλθῃ νὰ τὸ πάρῃ.

Πράγματι, τὸ φρούριον—ἡ παλιόμάνδρα, ὅπως θὰ τὴν ὀνομάσῃ ἀργότερα ὁ Ἰμπραήμ—ἀνθίσταται ὑπερήφανον. Ὅ,τι δὲ παρ' ὀλίγον νὰ πάθουν οἱ πολιορκούμενοι ἀπὸ ἑλλειψιν τροφῶν, κινδυνεύουν τώρα νὰ πάθουν οἱ πολιορκηταί. Καὶ ὁ Ὁμέρ—σπουδαῖος ἄλλωστε Τουρκαλβανὸς στρατηγός—βλέπει ὅτι πρέπει νὰ ἐπιχειρήσῃ κάτι ἀποφασιστικόν. Εἰς τὸ στρατήγημα τοῦ Μαυροκορδάτου θὰ ἀπαντήσῃ με στρατήγημα: Ἐχει μάθει ὅτι μέρος τῆς, παρὰ τὰς ἐνισχύσεις, ἀνεπαρκούς πάντοτε φρουρᾶς ἐστὶν ἄλλοι πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Ἐπαναστάσεως. Γνωρίζει ἐξ ἄλλου, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ ἐορτάζουν τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων λειτουργοῦμενοι εἰς τὰς ἐκκλησίας. Καὶ ἀποφασίζει νὰ ἐορτάσῃ τὸν ὀλεθρον τοῦ ἡρωικοῦ φρουρίου, ὅταν θὰ ἐορτάζεται ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου.

Τὸ σχέδιον συντάσσεται: Τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων νὰ γίνῃ ἡ ἐπίθεσις, νὰ προηγηθοῦν τάγματα

Ἀλβανῶν, νὰ ἀκολουθήσουν δύο χιλιάδες Τούρκων, τὸ ἄλλο στράτευμα νὰ εἶναι ἐτοιμον πρὸς ἐπικουρίαν. Ἀλλὰ τὸ σχέδιον θὰ ἀποτύχῃ: Πῶς; Ἡ παράδοσις λέγει ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐπληροφορήθησαν τὰ κατ' αὐτὸ ἀπὸ ἑνα ψαράν, πού ἐπουλοῦσε ψάρια εἰς τὸν τουρκικὸν στρατόν. Ἀρὰ γε ὁ Ἕλλην ἐκεῖνος δοῦλος, πού κατ' ἀνάγκην ἀκολουθοῦσε τὸν τουρκικὸν στρατόν νὰ ἐώρτασε τὰ Χριστούγεννα σφάζων τὴν μεγαλάνυμον πόλιν; Ἡ μήπως—διότι και αὐτὸ λέγεται—οἱ Ἕλληνες ἡγήτορες ἐμάντευσαν τὸ στρατήγημα ἀπὸ τὰς ὑπόπτους κινήσεις τῶν πολιορκούντων;

Ἐρχεται τέλος ἡ ὠρισμένη νύκτα. Κτυποῦν οἱ κώδωνες τῶν ναῶν διὰ τὴν μεγάλην ἐορτήν. Οἱ Τούρκοι ἐτοιμάζονται. Ἀλλ' ἐτοιμάζονται και οἱ Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι θὰ δοξολογήσουν τὴν Γέννησιν ὄχι εἰς τὰς ἐκκλησίας, ἀλλὰ εἰς τοὺς προμαχώνας, ἀγρυπνοὶ και ἀναμένοντες, και θὰ τὴν διαλαλήσουν ἕως τὰ νέφη με τὸ καριοφίλι. Θὰ προσφέρουν εἰς τὸν ἐρχόμενον Σωτῆρα θυσίαν αἵματος, ἀντὶ χρυσοῦ, σμύρνας και λιβάνου. Δὲν θὰ ἀφήσουν νὰ πικραθῇ ἡ γνησία θεότης με τὴν ἥτταν τοῦ Σταυροῦ τὴν νύκτα τῆς Γεννήσεως.

Καὶ τὸ Μεσολόγγι, πού θὰ ἀναδειχθῇ κατόπιν εἰς «Ἱερουσαλὴμ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας», θὰ σωθῇ. Τὸ πρῶτ' με διπλὴν χαρὰν θὰ ψάλλουν οἱ ὑπερασπισταί, «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει», τὸν Λυτρωτὴν τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος.

«Σεῖς ὦ νέοι τῆς Ἑλλάδος, ἔχετε ψυχὰς ἑλληνικὰς και τῶν ἑλληνικῶν ψυχῶν τὰ φρονήματα πρέπει νὰ εἶναι ἐλευθέρων ψυχῶν φρονήματα». (Χρυσὰ ἔπη Ἀδ. Κοραῆ)

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ο ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡ

Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, Γεν. 'Επιθ. Μ. 'Εκπαιδευσεως

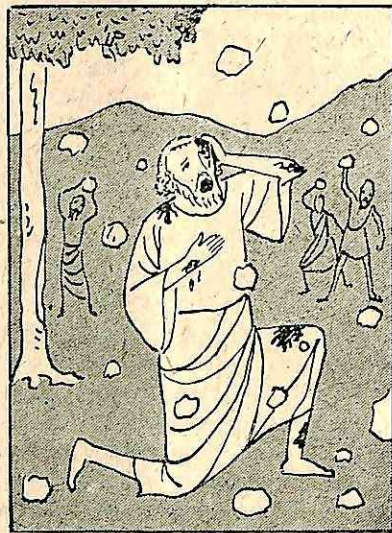
Ἡ νέα θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἀπὸ Ναζαρετ εἶχε τὴ δύναμι νὰ σαγηνεύῃ τὰ πλήθη καὶ νὰ γοητεύῃ τὶς ψυχές, οἱ ὁποῖες ἐδιψοῦσαν γιὰ τὴν ἀλήθειά τῆς σωτηρίας. Τὸ κήρυγμα τοῦ Θεανθρώπου ἦταν ὁ,τι ὠραιότερο εἶχαν ἀκούσθῃ στὸν κόσμον. Ὁ θάνατος εἶχε νικηθῇ καὶ ἡ ζωὴ εἶχε ἀποκτήσῃ τὴν ὑπέρτατη ἀξία τῆς. Ἡ ἀρετὴ ἐθεωρήθη ὡς ἡ πύλη, πού ὡδηγοῦσε στὸν παράδεισον. Πρώτῃ φορά στὸν πλανήτῃ ἀκούσθηκαν οἱ ἐκπληκτικοὶ καὶ παρήγοροι λόγοι: «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κάγω ἀναπαύσω ὑμᾶς». Ἐπὶ τρία ἔτη ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε, ἐθεράπευε τοὺς νοσοῦντας—ἰώμενος πᾶσαν νόσον—ἐπαρηγοροῦσε, ἐνεδυνάμυνε. Ἡλέκτριζε τοὺς ὄχλους μὲ τὴν κοινὴν ἐντολήν: «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν». Ἡ ἀγάπη ἐκπρὸς ὡς ὑψίστη ἀρετὴ. Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς ἔλειπεν ἀπὸ τὸν κόσμον. Ἡ δύναμις τοῦ λόγου τῶν Ἀποστόλων καὶ τὰ θαύματά τους ἐξήγειραν τοὺς Ἰουδαίους, οἱ ὁποῖοι ἀρχίσαν νὰ τοὺς καταδιώκουν με ἀπάνθρωπη σκληρότητα. Οἱ Ἀπόστολοι ὁμως δὲν τὰ ἔχασαν. Ἐνεθιμούντο τὴν προφητείαν τοῦ Χριστοῦ: «Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμεῖς διώξουσιν (Ἰωάν. ιε' 30)». Ὅταν ἐμπρὸς τοῦ συνέδριου ἀπειλήθησαν με θάνατο ἀπὸ τοὺς δικαστὰς ἐδήλωσαν ἀφορα: «Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις». Ἀπειλές, φυλάκεις, ἀγρία ξυλοκοπήματα δὲν τοὺς ἐπτόησαν.

Κάποτε ἐδημιουργήθη μιὰ παρεξήγησις. Οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὁποῖοι κατήγοντο ἀπὸ ἑλληνικὰς χώρας καὶ ἦσαν Ἑλληνόγλωσσοι, παρεπονέθησαν ὅτι παρεθεωροῦντο αἱ χήραι τῶν κατὰ τὴν διανομὴν τῶν τροφῶν. Οἱ Ἀπόστολοι γιὰ νὰ σταματήσουν τοὺς γαγγυσμούς των καὶ νὰ καταστήσουν ἀδιάβλητὴ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τραπέζων καὶ τὴν διανομὴν τῶν τροφῶν ἐκάλεσαν τοὺς πιστοὺς σὲ συγκεντρωσι καὶ τοὺς ἐσύστησαν νὰ ἐκλέξουν ἑπτὰ ἀνδρας, στοὺς ὁποίους νὰ ἀνατεθῇ ἡ ὑπηρεσία αὐτή. Ἐτοί θὰ ἐσταματοῦσαν τὰ παράπονα καὶ θὰ μπορούσαν οἱ Ἀπόστολοι ἀπερίσπαστοι νὰ ἐπιδοθοῦν στὸ κύριον ἔργο τους, στὸ κήρυγμα καὶ τὴν προσευχή.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς διαλεχτοὺς αὐτοὺς διακόνους ἦτο καὶ ὁ Στέφανος, ὁ σπουδαιότερος ἀπὸ ὅλους. Ὁ νεαρὸς Στέφανος διακρίνετο γιὰ τὴ θερμὴ πίστι του καὶ τὸν φλογερὸν ζῆλον του. Εἶχε ἀξιοζήλευτα ἀνεπτυγμένον καὶ τὸ χάρισμα τῆς θαυματουργίας. Ἦταν γεμᾶτος ἀπὸ πίστιν καὶ πνεῦμα ἁγίου. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη εἶχε μαζευθῇ πολὺς κόσμος στὰ Ἱεροσόλυμα. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους τῆς διασπορᾶς οἱ λεγόμενοι Ἑλληνισταί, ἐσύχναζαν στὶς συναγωγές. Ὁ Στέφανος, πού ἦταν ἑλληνιστῆς, ἐκήρυττε σ' αὐτοὺς ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦταν ὁ λυτρωτὴς Σωτὴρ, τὸν ὁποῖον εἶχαν προαναγγελεῖ οἱ προφῆται. Οἱ Ἰουδαῖοι, πού εἶχαν ἔλθει ἀπὸ τὴν Κυρήνην, τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὴν Κιλικίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, συνηγωνίζοντο νὰ τοῦ φέρουν ἀντιρρήσεις. Ἡ εὐγλωττία ὁμως καὶ ἡ θερμὴ πειστικότης τοῦ Στεφάνου τοὺς κατετρόπωνε.

Οἱ ἀντίπαλοί του τότε γεμᾶτοι ἀπὸ φθόνον καὶ κακίαν τὸν παρουσίασαν στοὺς ἀρχοντας καὶ στὸν κόσμο ὡς βλάσφημον κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Μωυσέως. Οἱ ραββῖνοι καὶ ὁ ὄχλος παρεσύρθησαν ἀπὸ τὰς συκοφαντίας αὐτὰς. Μία ἡμέρα ὤρμησαν, τὸν ἐπίσαν καὶ τὸν ὡδήγησαν μπροστὰ στὸ πολυθρόλυτον Ἰουδαϊκὸ Συνέδριον, τὸ ἀνώτατον δικαστήριον τῶν Ἑβραίων, τὸ ὁποῖον εἶχε δικασίαι καὶ καταδικασίαι τὸν Ἰησοῦν. Ἡ σύλληψις αὐτὴ ἦταν παράνομος, γιὰτὶ ἐγινε χωρὶς ἐνταλμα συλλήψεως. Οὔτε εἶχε γίνῃ προανάκρισις γιὰ νὰ στηριχθῇ νομίμως ἡ κατηγορία ἀπὸ τὰς δικαστικὰς ἀρχάς. Κόσμος πολὺς ἀκολούθησε τὸν κατηγορούμενον. Μπροστὰ στὸ φοβερὸ καὶ τρομερὸ αὐτὸ δικαστήριον οἱ ψευδομάρτυρες δὲν ἔλειψαν. Κατέθεσαν ὅτι ὁ Στέφανος ἐβλάσφημησε τὸν ναὸν καὶ τὸν νόμον καὶ ὅτι ἐδίδασκε, ὅτι ὁ Ναζωραῖος θὰ καταλύσῃ τὸν τόπον αὐτὸν καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Μωυσέως.

Μετά τὸ συκοφαντικὸν αὐτὸ κατηγορητήριον ὅλοι γύρισαν νὰ ἰδοῦν τὸν Στεφάνον καὶ νὰ ἀκούσουν τὴν ἀπολογία του.

—Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην.

Τὸν εἶδαν με ἐκπληξί ἀτάραχο νὰ παρακολουθῇ τοὺς ψευδομάρτυρας. Ἡ ψυχικὴ του ωραιότης καθρεφτιζόταν στὸ ὠραῖο καὶ φωτεινὸ πρόσωπό του.

—Εἶναι ἀληθινὲς οἱ κατηγορίες κατηγορούμενε, ρώτησε τὸν Στέφανον ὁ Ἀρχιερεὺς, ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ πρόεδρος τοῦ συνεδρίου.

Ὁ Στέφανος τότε ἔκαμε μιὰ ἀναδρομὴ στὸ παρελθόν καὶ κατηγορήσε τοὺς Ἑβραίους ὅτι ἐφάνησαν πάντοτε ἀχάριστοι ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ. Οἱ πρόγονοί τους ἐδολοφόνησαν τοὺς προφῆτας καὶ αὐτοὶ ἐπρόδωσαν καὶ ἐσταύρωσαν τὸν λυτρωτὴν Ἰησοῦ. Τὸν νόμον, πού παρέλαβαν ἀπὸ τὸν Θεὸν ποτὲ δὲν τὸν ἐτήρησαν.

Οἱ κατηγορίες αὐτὲς τοῦ Στεφάνου ἐξώργισαν τοὺς Ἰουδαίους. Ἀντὶ νὰ ταπεινωθῇ τὸν ἄκουσαν νὰ τοὺς φωνάζῃ κατὰ πρόσωπον: «Καὶ σεις, σκληροτρά-

χηλοι, πάντοτε τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιτίπτετε, ὅπως καὶ οἱ πατέρες σας». Τότε ἡ μανία τῶν συνέδρων καὶ τῶν ἀκροατῶν ἐκορυφώθη. ὤρμησαν ὅλοι μαζί ἐναντίον του καὶ τὸν ἔσυραν ἔξω ἀπὸ τὰ τέλη τῆς πόλεως, γιὰ νὰ τὸν λιθοβολήσουν. Ἡ ἀπαγωγή αὐτὴ ἦταν παράνομη, γιὰτὶ ἐγινε πρὶν ἐκδῶσθαι τὸ δικαστήριον ἀπόφασιν καὶ χωρὶς νὰ τὴν ἐπικυρώσῃ ἡ Ρωμαϊκὴ ἐξουσία. Ὁ λιθοβολισμὸς ἦταν ποινὴ, πού ἐπέβαλεν ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἐναντίον τῶν Ἰουδαίων, πού ἠσπάζοντο τὴν εἰδωλολατρίαν.

Οἱ μάρτυρες τῆς κατηγορίας σύμφωνα με τὸν νόμον ἔρριχναν τὰ πρῶτα λιθάρια γιὰ νάχουν τὴν εὐθύνην ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ γιὰ ὅσα κατέθεσαν. Ἐτοί οἱ ψευδομάρτυρες ἐναντίον τοῦ Στεφάνου ἔρριχναν τὰ πρῶτα λιθάρια. Συνηθιζόταν μάλιστα, γιὰ νάχουν ἐλευθερά τὰ χέρια στὸ τίναγμα τῶν λιθαρῶν, νὰ βγάλουν τὰ ἐνδύματά τους. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ τοῦ λιθοβολισμοῦ τοῦ Στεφάνου ἕνας νεανίσκος, πού ὀνομαζόταν Σαῦλος, ἐφύλαγε τὰ ρούχα τῶν λιθοβολητῶν. Ὁ νεανίσκος αὐτὸς «ὁ συνευδοκῶν τῷ φόνῳ τοῦ Στεφάνου» ἦταν ὁ κατοπινὸς κορυφαῖος ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν Παῦλος.

Τὰ λιθάρια ἔπεφταν βροχή καὶ τὸ αἷμα τοῦ Στεφάνου ἔτρεχε αὐλάκι. Ὁ Στέφανος ἀπτόητος καὶ Θεοφεγγής ἔλεγε: «Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμα μου!». Ἐπειτα, ὅταν οἱ δυνάμεις του ἀρχίσαν νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν, ἐγονάτισε καὶ ἐφώνασε με ὅση φωνὴ τοῦ ἀπέμεινε: «Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην». Ἡ παράκλησις του ἐθύμισε τὴν προσευχὴ τοῦ διδασκάλου, ὁ ὁποῖος ἀνεξίκακα εἶχε δεθῇ ἐπάνω ἀπὸ τὸν κοσμοσωτήριον σταυρὸν: «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν». Μετὰ τὴν λέξιν αὐτὴν παρέδωκεν τὸ ἅγιον πνεῦμα τοῦ στοῦν Κύριον. Εὐσεβεῖς χριστιανοὶ παρέλαβαν τὸ ἱερὸ λείψανό του καὶ τὸ ἔθαψαν με θρήνους καὶ ὀδυμούς.

Ἡ ἐκκλησία μας τιμᾷ τὸν Στέφανον σὰν πρωτομάρτυρα καὶ ἐορτάζει τὴν μνήμην του στὰς 27 Δεκεμβρίου.

Στὸ αὐλάκι τοῦ αἵματος, πού πρωτοχύθηκε μετὰ τὸ σταυρικὸ μαρτύριον τοῦ Θεανθρώπου ἀπὸ τὸν ὠραῖο διάκονον Στέφανον, τὸν πρωτομάρτυρα αὐτὸν τῆς Χριστιανικῆς ἐκκλησίας, προσετέθησαν ἔπειτα ποτάμια καὶ θάλασσες ἀπὸ αἷμα ἑκατομμυρίων μαρτύρων.

Τρεῖς αἰῶνες ἐκράτησαν οἱ διωγμοί. Ἀπὸ τὴ λήμνη ὁμως αὐτὴ τοῦ ἱεροῦ αἵματος ποτίσθηκε καὶ ριζοβόλησε βαθιὰ τὸ ἀγλαόκαρπον δένδρον τῆς ἀληθινῆς πίστεως καὶ ἐγινεν ὁ Χριστιανισμὸς ὡς Παγκόσμιος Πνευματικὴ Θρησκεία.

«Ὁ Θεὸς ἔδωκε σὲ κάθε ἄνθρωπον ἓνα ἠθικὸν νόμον, πού τοῦ δείχνει τὸ δρόμον, πού πρέπει νὰ ἀκολουθῇ στὴ ζωὴ του. Ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι γραμμένος μέσα στὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἔχει μεγαλύτερον κύρος ἀπὸ κάθε ἀνθρώπινον νόμον».

Martineau

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ
1828—1908

Γιὰ νὰ εἶναι κανεὶς γνήσιος πνευματικὸς ἄνθρωπος, δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ἀπλῶς καλλιεργημένον πνεῦμα καὶ νὰ μπορῇ νὰ τὸ ἐκφράζῃ με τὸ συγγραφικὸν τάλαντον ἢ με τὸ χάρισμα τοῦ λόγου. Πρέπει συγχρόνως νὰ ἔχῃ καὶ ἦθος, νὰ ἔχῃ δηλαδὴ καθαρὰ καὶ ὑγιεῖς ψυχικὲς ιδιότητες, νὰ ἔχῃ χαρακτηρᾷ ἀκέραιον, τίμιον καὶ ἀδέκαστον, καὶ νὰ ἐμπνέεται ἀπὸ ἀνώτερες ἠθικὰς ἀρχές. Ἀλλὰ πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχῃ καὶ κάτι ἄλλο, πού ἐπιβεβαιώνει, πραγματοποιεῖ καὶ ἀξιοποιεῖ τὸ ἦθος: πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ ἀνάλογον, ταιριαστὴ, ἀλληλένδετη καὶ συνταυτισμένη με τὸν ἐσωτερικὸν ἠθικὸν του κόσμον ζωὴ.

Ὁ Ἑρρίκος Ντυνάν, πού ἔχομε ἤδη ἀκούσει τοὺς δυνατοὺς παλμοὺς τῆς εὐγενικῆς καὶ γενναίας καρδιάς του, καὶ ἔχομε ἀντικρῦσαι τὴ θερμὴν ἀκτινοβολία τοῦ ἦθους καὶ τοῦ χαρακτήρος του, εἶχε συγχρόνως τὸ μέγα προνόμιον νὰ συναρμόσῃ ἀπόλυτα με τοὺς παλμούς αὐτοὺς τὴ ζωὴν του καὶ νὰ τὴ γεμίσῃ ὁλόκληρη με τὸ καθοδηγητικὸν φῶς τῶν ἠθικῶν του ἀρχῶν.

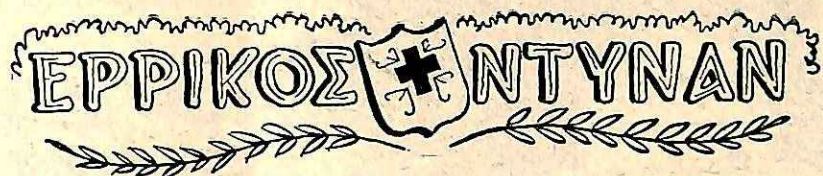
Δὲν ἔπαλλε μόνον ἀπὸ βαθειὰ καὶ ἄδολη καλοσύνη τὴν ἑκαμὲ πρᾶξι καὶ κανόνα ζωῆς. Καὶ δὲν εἶχε μόνον στὴ συνειδήσει τοῦ τις ἀληθινὲς καὶ ἀνόθευτες χριστιανικὲς ἀρχές: τις διεβίβασε σ' ὁλόκληρη τὴ ζωὴν του καὶ τις ἔκαμε τὸν σταθερὸ καὶ μόνιμον ἐμπνευστὴ καὶ ὁδηγὸν τῆς.

Ἐτοί ἐγινε καὶ ἔμεινε πάντα, ἀπὸ τὸν καιρὸ πού ἐνοιωσε τὴ ζωὴν ὡς τὸν καιρὸ, πού ἐξόδεψε καὶ τὴν τελευταία τῆς ἱκμάδα καὶ τὴν τελευταία τῆς πνοῆς, γνήσιος καὶ ἄρτιος πνευματικὸς καὶ ἠθικὸς ἄνθρωπος, ἀληθινὸς δηλαδὴ ἄνθρωπος.

Κατὰ τὸ 1859 ὁ Ἑρρίκος Ντυνάν, τραπέζιτης πιά, εἶχε ταξιδεύσει στὴν Ἰταλία, γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν Ναπολέοντα τὸν Γ' τῆς Γαλλίας, πού πολεμοῦσε τότε ἐναντίον τῆς Αὐστρίας, γιὰ ν' ἀπελευθερώσῃ τὴν Ἰταλία. Ἦθελε νὰ κάμῃ στὸν αὐτοκράτορα παράπονον ἐναντίον τῆς Γαλλικῆς Διοικήσεως στὸ Ἀλγέριον, πού ἀντιδρούσε σὲ ὠρισμένα δίκαια αἰτήματά του.

Ἐτοί ὁ Ντυνάν, ἀναζητῶντας τὸν αὐτοκράτορα, βρέθηκε στὴν μεγάλη μάχην τοῦ Σολφερίνου καὶ ἀντίκρυσεν τὸ ἀπαίσιο καὶ τρομερὸ θέαμα τῶν σαράντα χιλιάδων νεκρῶν καὶ τραυματιῶν, πού εἶχαν γεμίσει τὸ πεδίο τῆς μάχης. Καὶ φυσικὰ ἡ εὐαίσθητη καρδιά του πόνεσε, καὶ ἡ ἠθικὴ του συνειδήσις ἐξεγέρθηκε μπροστὰ στὴ φρικτὴ δυστυχία καὶ τὴν ἐγκληματικὴν ἐγκατάλειψιν τῶν θυμάτων ἐκείνων.

Δὲν περιορίσθηκε ὁμως οὔτε σὲ δάκρυα συμπόνιας, οὔτε σὲ κραυγὰς διαμαρτυρίας. Ἐκαμε τὴν συμπόνοιαν του πηγὴν δράσεως, καὶ ἐξέφρασε τὴ διαμαρτυρίαν του με ἐμπρακτὴ καταπολέμησιν τοῦ πόνου καὶ τῆς δυστυχίας τῶν τραγικῶν ἐκείνων ἀνθρώπων. Παραμερίζοντας ἀδίστακτα τὸν σκοπὸν τῆς ἐκεί παρούσας του, ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν καὶ τὴν πρωτοβουλία γιὰ τὴ δημιουργία

ΤΟ ΗΘΙΚΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑ·Ι·ΔΗ

μιᾶς ἔστω καὶ πρόχειρης ὑπηρεσίας περιθάλψεως, καὶ διέθεσε τὸν ἑαυτὸν του, τὶς δυνάμεις του καὶ τὸν καιρὸν του, γιὰ νὰ προσφέρῃ ἀνακούφισιν καὶ βοήθειαν στοὺς τραυματίες.

Στὸ αἵματοβαμμένον ἐκεῖνον πεδίον τοῦ Σολφερίνου ἔθετε μετὰ τὴν ὥραϊα καὶ σημαντικὴν ἐκείνη ἐνέργειάν του ὁ Ἑρρίκος Ντυνάν τὰ πρῶτα θεμέλια τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ.

Καὶ ὅταν ἀργότερα, τὸ 1862, ἔγραψε τὰ συναισθήματα, τὶς ἐντυπώσεις καὶ τὰ συμπεράσματά του ἀπὸ τὴν τραγικὴν ἐκείνη περιπέτειαν στὸ περίφημον βιβλίον του «Ἀναμνήσεις ἀπὸ τοῦ Σολφερίνου», ὑψωσε τὸ βιβλίον αὐτὸ σὰν λάβαρον σταυροφορίας, καὶ κρατῶντας τὸ ψηλά καὶ σταθερά, τὸ ἔφερε ἀπὸ μέρος σὲ μέρος, σὲ ὅλες τὶς χώρες, καὶ καλοῦσε τοὺς ἀνθρώπους σὲ συναγερμὸ ἐναντίον τῆς φρίκης, τοῦ πόνου καὶ τῆς δυστυχίας τοῦ πολέμου.

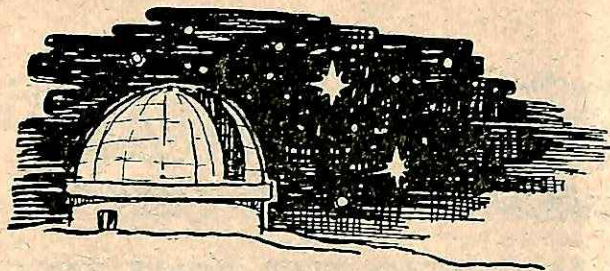
Εἶχε παραμελήσει τὶς ἐμπορικὲς του ἐργασίες, εἶχε ἀδιαφορήσει γιὰ τὰ οἰκονομικά του συμφέροντα, καὶ ἀφιερῶθηκε ὁλόμυχα καὶ ὁλοκληρωτικὰ στὴ μεγάλη προσπάθειαν γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἰδανικοῦ του. Ἐγραφε γράμματα στὶς κορυφαῖες προσωπικότητες τοῦ κόσμου καὶ ἄρθρα στὶς ἐφημερίδες, ταξίδευε σὲ ὅλες τὶς χώρες καὶ μιλοῦσε παντοῦ καὶ σὲ ὅλους γιὰ τὸν ἱερὸ σκοπὸν του, ἔδινε συνεντεύξεις, κατέβαλλε γενικὰ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες καὶ θυσίες, ὥσπου στὸ τέλος, ἔπειτα ἀπὸ σκληροῦς ἀγῶνες δύο σχεδὸν ἐτῶν, ἐπέτυχεν τὴ σύγκλησιν Διασκέψεως, (τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1863), τὴν ὁποῖαν ἀκολούθησε μετὰ ἕνα ἔτος (1864) ἡ πρώτη ἐπίσημος Διεθνὴς Διάσκεψις τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ.

Τὸ λάβαρον, πού κρατοῦσε στὰ χέρια του ὁ Ἑρρίκος Ντυνάν, ἐγινε ἡ λευκὴ σημαία μετὰ τὸν ἑρυθρὸν (Συνέχεια εἰς σελ. 18)

Ἀντιπρόσωποι τῶν 16 Κρατῶν, τὰ ὁποῖα συμμετέσχον εἰς τὴν πρώτην διάσκεψιν τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ, τὸ 1864.

The first R. C. Conference, in Geneva, in 1864.

ΑΙ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Φ. Π. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ, 'Υφηγ. του Πανεπ. 'Αθηνών

Η εξαπόλυσις πρὸς τὴν Σελήνην τοῦ νέου δορυφόρου «πρωτοπόρος» ἂν καὶ δὲν ἐπέτυχε τοῦ τελικοῦ σκοποῦ της, ἔδωκε ἐν τούτοις ἀφορμὴ εἰς τὸ νὰ λάβουν ἐπικαιρότητα πολλὰ ἀστρονομικά κ.τ.λ. ζητήματα. Πρωτεύουσα θέσι μεταξὺ αὐτῶν κατέχει κ' ἐκεῖνο, ποῦ σχετίζεται μὲ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποστάσεως τῆς Γῆς ἀπὸ τῆς Σελήνης καὶ τὰ ἄλλα οὐράνια σώματα.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἀποστάσεως τῶν ἀστέρων δὲν εἶναι νέο. Τὴν κατὰ κάποιον τρόπον ὀρθὴν βᾶσιν τοῦ τὴν ἔθεσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες Ἀστρονόμοι μὲ τὴν ἐρευνητικὴν ἔφεσι, ποῦ τοὺς διέκρινε. Γιὰ τὴν ἀπόστασι μάλιστα τῆς Σελήνης εἶχαν εὑρεῖ τιμές, ποῦ ἐλάχιστα διαφέρουν ἀπ' τὰς πραγματικὰς τιμὰς, τὰς ὁποῖες γνωρίζομε σήμερον μὲ μεγίστη ἀκρίβεια.

Γιὰ τὴν μέτρησι τῆς ἀποστάσεως τῶν ἀστέρων εἶναι ἀπαραίτητο νὰ προσδιορισθῇ ἡ λεγομένη παράλλαξις, ποῦ εἶναι ἡ γωνία, ὑπὸ τὴν ὁποίαν φαίνεται ἀπὸ ἓνα οὐράνιο σῶμα ἓνα μῆκος ἐπὶ τῆς γῆς καλῶς προσδιορισμένο. Τὸ μῆκος αὐτό, τὸ ὁποῖον λαμβάνεται ὡς βᾶσις, πρέπει νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν πιὸ μεγάλο γιὰ νὰ ἔχωμε μεγαλύτερη ἀκρίβεια τῆς παράλλας. Ἀπ' τὰ δύο ἄκρα τῆς γνωστῆς αὐτῆς βάσεως σκοπεύεται ὁ ἀστήρ, κ' ἐτσι εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῇ τριγωνομετρικῶς ἡ γωνία, ὑπὸ τὴν ὁποίαν φαίνεται ἀπ' τὸν ἀστέρα τὸ γνωστὸν μῆκος.

Ἡ μέτρησις τῆς ἀποστάσεως τῶν γνωστῶν μᾶς ἀστέρων τοῦ πλανητικοῦ συστήματος γίνεται διὰ τῆς χρησιμοποίη-

λους ἀστέρων, τοὺς λεγομένους ἀπλανεῖς, χρησιμοποιεῖται ὡς βᾶσις ἡ ἀκτίς τῆς γῆνης τροχίως περὶ τὸν ἥλιον.

Ἐκτός ἀπ' τὴν μέθοδο αὐτὴ ἀνεπτύχθησαν καὶ ἄλλαι φυσικαὶ κλπ. μέθοδοι καὶ χρειάζεται ἐτσι νὰ ὑπολογίζονται αἱ λεγόμεναι φασματοσκοπικαὶ καὶ δυναμικαὶ παράλλαξις. Γιὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀστρικῶν ἀποστάσεων εἶναι ἐπίσης γνωσταὶ αἱ μέθοδοι, ποῦ χρησιμοποιοῦν τὴν ταχύτητα καὶ τὴν ἀποπλάνησι τοῦ φωτός.

Φαίνεται ὅτι πρώτη ἡ Σελήνη, τὸ πλησιέστερον αὐτὸ πρὸς τὴν Γῆν οὐράνιο σῶμα, προέκλεσε τὴν προσοχὴ τῶν εἰδικῶν γιὰ τὴν μέτρησι τῆς ἀποστάσεώς της. Ὅπως δὴποτε εἶναι βέβαιον ὅτι περὶ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος προσδιορί-

ρίσταρχο καὶ τὸν Ἰππάρχο. Ἡ παράλλαξις ὁμως τοῦ ἥλιου προσδιορίστηκε ἀργότερα, περὶ τὸν 18ον αἰῶνα. Μὲ τὴν βοήθεια τῆς παραλλάξεως αὐτῆς, ποῦ ὑπελογίσθη ἀργότερα μὲ μεγαλύτερη ἀκρίβεια εὐρέθη ὅτι ἡ ἀπόστασις ἥλιου καὶ Γῆς ἀνέρχεται εἰς 150 περίπου ἑκατομμύρια χιλιόμετρα, χρειάζεται δὲ τὸ φῶς νὰ τὴ διατρέξῃ 8 λεπτά καὶ 19 δευτερόλεπτα.

Καὶ αἱ ἀποστάσεις αὐταὶ εἶναι μὴδαιμναί γιὰ τὸ Σύμπαν. Τοῦτο ἀπεδείχθη περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς παράλλας λαμβάνων ἀπλανῶν ἀστέρων. Εὐρέθη ἔτσι ὅτι ὁ πλησιέστερος πρὸς τὸν ἥλιον ἀπλανὴς ἀστήρ, ὁ ὁποῖος ἀ-

νῆκει εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Κενταύρου, εὐρίσκεται εἰς ἀπόστασιν 4 περίπου ἐτῶν φωτός, ἡ ὁποία ἀντιστοιχεῖ εἰς 40 περίπου τρισεκατομμύρια χιλιόμετρα. Ἡ ἀκτίς φωτός, ἐξ ἄλλου, τὴν ὁποίαν δέχεται σήμερον ὁ ὀφθαλμὸς μᾶς ἀπ' τὸν γνωστὸ μᾶς Πολικὸν ἀστέρα, ξεκίνησε ἀπὸ τὴν πηγὴν της πρὸ 47 ἐτῶν!

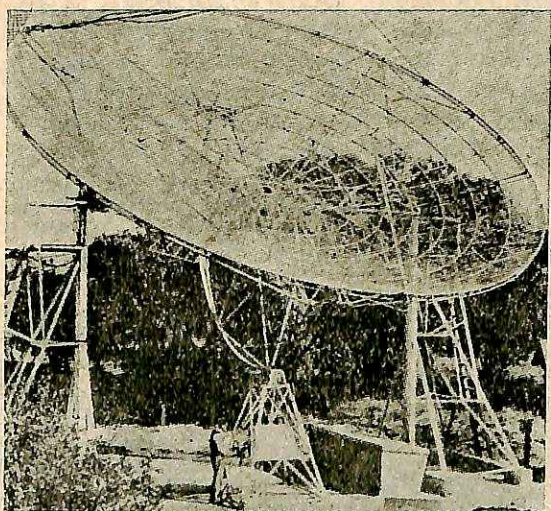
Ἐκτός ἀπ' αὐτὲς ὑπάρχουν κι ἄλλες ἀσυγκρίτως μεγαλύτερες ἀποστάσεις, οἱ ὁποῖες ἀντιστοιχοῦν στὰ δισεκατομμύρια ἐκεῖνα τοῦ ἀστέρων, ποῦ ἀποτελοῦν τὸν Γαλαξίαν μᾶς, τὴν γαλακτώδη ἐκείνη φωτεινὴ ζώνη, ποῦ ξεχωρίζει κατὰ τὰς ἀνεφελους νύκτας στὸν οὐρανὸ καὶ φαίνεται σὰ νὰ τὸν χωρίζῃ ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς Νότον.

Ὁ γνωστός μᾶς ὁμως Γαλαξίας δὲν εἶναι ὁ μοναδικὸς εἰς τὸ Σύμπαν. Ὑπάρχουν, κατὰ τοὺς Ἀστρονόμους δισεκατομμύρια Γαλαξίων, ὁ καθένας ἀπ' τοὺς ὁποῖους ἀποτελεῖ σμῆνος ἀπὸ μυριάδας ἑκατομμυρίων ἥλιων, ποῦ κατὰ κάποιον τρόπο εἶναι ὅμοιοι μὲ τὸν γνωστὸν μᾶς ἥλιον. Ἀπ' τοὺς πολυαριθμούς αὐτοὺς Γαλαξίας, πλησιέστερος εἶναι ὁ λεγόμενος σπειροειδὴς νεφελοειδὴς τῆς Ἀνδρομέδας, ὁ ὁποῖος κατὰ τοὺς τελευταίους ὑπολογισμούς ὑπολογίζεται ὅτι εὐρίσκεται εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς ἑκατομμυρίου ἐξακοσίων χιλιάδων ἐτῶν φωτός. Ὑπελογίσθη ἐπίσης ἡ ἀπόστασις τοῦ νεφελοει-

(Συνέχεια εἰς σελ. 8)

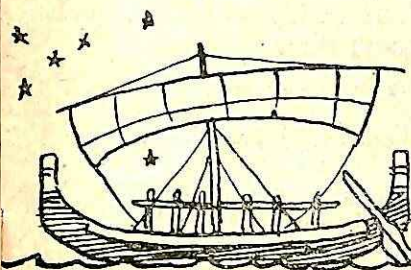
Δύο συγκρουόμενοι γαλαξίαι

Ραδιοτηλεσκόπιο

σεως ὡς βάσεως τῆς ἀκτίνης τῆς Γῆς, τῆς ὁποίας τὸ μῆκος εἶναι γνωστὸ ἀπ' τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἐρατοσθένους. Γιὰ τοὺς ἄλ-

σπάθειαι γιὰ τὴν μέτρησι τῆς ἀποστάσεως τοῦ ἥλιου-ἔγιναν ἀπ' τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες Ἀστρονόμοι, τὸν Ἀ-

Στὶς χώρες τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ

Η ΑΡΧΑΙΑ ΦΟΙΝΙΚΗ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ, Ἐκπαιδ. Συμβούλου

Στὰ ἀνατολικά παράλια τῆς Μεσογείου θαλάσσης, μεταξὺ Συρίας καὶ Παλαιστίνης, ἐκτείνεται μιὰ στενὴ λωρίδα ξηρᾶς, τῆς ὁποίας τὸ μακρὸς δὲν περνᾷ τὰ 200 χιλιόμετρα καὶ τὸ μεγαλύτερο πλάτος τὰ 50. Ἡ χώρα αὕτη ἀποτελεῖ τὸ σημερινὸ κράτος τοῦ Λιβάνου.

Τὸ ὄνομα τοῦ ἔχει πάρει ἀπὸ τὸ ὄρος Λίβανον, ποῦ ἀναφέρεται συχνὰ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ποῦ διασχίζει ὁλόκληρη τὴ χώρα ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον καὶ τὴν κάνει ἐξαιρετικὰ ὀρεινὴ. Μόνο μεταξὺ τοῦ Λιβάνου καὶ τῆς θαλάσσης σχηματίζεται μιὰ μακρόστενη πεδιάδα, ἡ ὁποία εἶναι εὐφορωτάτη.

Αὕτη ἡ περιοχὴ εἶναι περίπου ἡ ἀρχαία Φοινίκη ἢ Φοινικία, δηλαδὴ ἡ χώρα τῶν Φοινίκων. Ὁ ἀρχαῖος λαὸς αὐτὸς ἀναφέρεται ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸ μεγαλύτερο ποιητὴ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, τὸν Ὀμηρο, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζει τοὺς Φοίνικες ὡς σπουδαίους ναυτικούς καὶ ἐμπόρους, ἀλλὰ καὶ πανούργους, φιλοχρήματους καὶ ἀπατεῶνες.

Ὅσο γιὰ τὸ ὄνομά τους, ἄλλοι ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους ἐπίστευαν ὅτι οἱ Φοίνικες τὸ ἔχαν πάρει ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ τοὺς Φοίνικα, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Κάδμου. Ὁ τελευταῖος αὐτός, ὅπως διηγεῖται ὁ Ἡρόδοτος, ἦρθε ἀπὸ τὴ Φοινίκη στὴν Ἑλλάδα, ἐγκαταστά-

θηκε στὴ Θήβα, ὅπου ἔχτισε καὶ τὴν ἀκρόπολιν τῆς Καδμείας καὶ ἐδίδαξε στοὺς προγόνους μᾶς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου.

Ἄλλοι πάλι ὑπεστήριζαν ὅτι τὸ ὄνομα Φοινίκη καὶ Φοίνικες προήλθε ἀπὸ τὸ φυτὸ φοινίκια (τὴ χουρμαδιά) καὶ ἄλλοι, τέλος, ὅτι τὸ ὄνομα ἔγινε ἀπὸ τὴ λέξι «φοινὸς», ποῦ σημαίνει «κόκκινος», διότι οἱ Φοίνικες ἤξεραν νὰ ἐξάγουν τὸ «φοινικοῦν χροῶμα» ἀπὸ ἓνα θαλάσσιο κοχύλι, τὴν πορφύρα, καὶ νὰ βάφουν μὲ αὐτὸ τὰ ὑφάσματα «πορφυρᾶ».

Τὸ ἀρχαῖο ὄνομα τῆς χώρας αὐτῆς δὲ διασώθηκε ὡς τὴν ἐποχὴ μᾶς διατηρήθηκαν ὁμως τὰ ὀνόματα πολλῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς, ὅπως τῆς Βύβλου, τῆς Βηρυτοῦ, τῆς Σιδῶνος, τῆς Τύρου. Μολοντοὶ δὲ σήμερα ξέρομε πότε καὶ ποῦ ἔζησε ὁ λαὸς τῶν Φοινίκων, ἀγνοοῦμε τελείως σχεδὸν τὴν ἱστορίαν του. Καὶ τοῦτο γιὰ οὔτε γραπτὰ μνημεῖα οὔτε ἔργα τέχνης μᾶς ἄφησαν.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευαν ὅτι οἱ Φοίνικες εἶχαν κάμει στὴν ἐποχὴ τους σπουδαῖες ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις. Ἔτσι ἀπεδίδετο σ' αὐτοὺς ἡ ἐφεύρεσις τοῦ γυαλιοῦ, ἡ κατεργασία τῶν μετάλλων, ἡ κατασκευὴ νομισμάτων, ἡ κατασκευὴ κοσμημάτων ἀπὸ χρυσάφι καὶ ἀσήμι, ἡ λογιστικὴ τέχνη, ἡ ἐξαγωγή καὶ κατεργασία τῆς πορφύρας, ἡ τελειοποίησις τῆς ἀστρονομίας καὶ τῆς ναυτικῆς τέχνης. Ἀκόμη καὶ ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ἀλφαβήτου θεωρεῖτο φοινικικὴ. Ὁ Ἡρόδοτος μᾶς λέγει, ὅπως εἴπαμε, ὅτι ὁ Κάδμος ἐδίδαξε τὰ γράμματα στοὺς Ἕλληνες καὶ γι' αὐτὸ τὸ μὲν ἀλφάβητο ἔλεγτο «φοινικικόν», τὰ δὲ γράμματα «Καδμήϊα».

Οἱ ἀνασκαφές ὁμως, ποῦ ἔγιναν τὰ τελευταῖα χρόνια στὴν Ἑλλάδα, τὴν Κρήτι, τὴν Αἴγυπτον, τὴ Μεσοποταμίαν καὶ ἄλλες χώρες, ἀπέδειξαν ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις ἔγιναν ἀπὸ ἄλλους λαούς, τοὺς Βαβυλωνίους, τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς Ἕλληνες. Οἱ Φοίνικες ὁμως μὲ

τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν πανουργίαν τοὺς κατάρθωσαν νὰ ἐκμεταλλεύθουν ὅλες αὐτὲς τὰς προόδους γιὰ δικὸν τοὺς ὄφελος.

Μόνο στὴ ναυτικὴ τέχνη ἀναδείχθηκαν πραγματικῶς πρωτοπόροι καὶ στὸ ἐμπόριο ἀσυγκώνιστοι. Ἀπὸ τὸ 1500 π.Χ. ἐταξίδευαν σ'

ὁλόκληρη τὴ Μεσόγειον, τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσαν μέχρι τῶν Ἰνδιῶν, ἀκόμη καὶ στὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανὸ μέχρι τῆς Ἀγγλίας. Παντοῦ ἱδρυσαν ἐμπορικὰ πρακτορεῖα καὶ ἀποικίες καὶ ἀπεκόμιζαν τεράστια πλοῦτη.

Τόσος ἦταν ὁ πλοῦτος τῶν Φοινίκων, ὥστε λέγεται πὼς καὶ αὐτὲς οἱ ἀγκυρὲς τῶν πλοίων τῶν ἦταν ἀπὸ ἀτόφιο ἀσήμι. Ὁ δὲ προφήτης Ζαχαρίας λέγει γιὰ τὴν Τύρον, ὅτι ὑπῆρχε σ' αὐτὴν περισσότερον ἀσήμι παρὰ ἄμμος στὴν ἀκροθαλασσίαν καὶ περισσότερον χρυσάφι, παρὰ λάσπη στοὺς δρόμους.

Καμμὶα λοιπὸν ἐφευρέσεις καὶ καμμὶα ἀνακάλυψις δὲν ὀφείλεται στοὺς Φοίνικες, ὅπως δὲν σώζεται καὶ κανένα μνημεῖο τῶν γραμμάτων ἢ τῆς τέχνης τῶν. Ἐν τούτοις προσέφεραν σημαντικὴ ὑπηρεσίαν στὴν ἀνάπτυξιν καὶ κυρίως τὴ διάδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴ. Διότι ταξιδεύοντας σ' ὅλες τὰς θάλασσας τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου, πρὶν ἀκόμη ἀναπτυχθῇ τὸ ἑλληνικὸ ναυτικόν, καὶ ἐπικοινωνώντας μὲ ὅλους τοὺς λαούς τῆς τότε ἐποχῆς, μετέφεραν ἀπὸ τὸν ἓνα τόπον στὸν ἄλλο καὶ μετέδιδαν κάθε πολιτιστικὴ πρόοδο, βοηθώντας ἐτσι τὴ διάδοσιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἀμερικανίδες Ἐρ/σαι ράβουν βρεφικὸ ἱματισμὸν εἰς τὸ μάθημα τεχνικῶν Laying is a favourite activity of sewing classes in Central J.H.S.

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΟΡΚΟΣ

Γ. Τ. ΚΟΛΙΑ, Καθηγητού Πανεπιστημίου

Εάν γυρίσωμεν όπίσω χίλια εκατόν πενήντα περίπου χρόνια, θα εύρωμεν εις την Κωνσταντινούπολιν αυτόκράτορα τόν Λέοντα Ε' τόν 'Αρμένιου, εις δέ την Βουλγαρίαν Βασιλέα τόν Κροϋμμον. 'Ο Κροϋμμος είναι έκείνος ό όποιος, όλίγα έτη προηγουμένως, είχε νικήσει τόν αυτόκράτορα Νικήφορον και τόν τρομερώτερον είχε μεταβάλει τόν κρανίον του αυτόκράτορος, ό ποίος είχε φονευθή εις την μάχην, εις ποτήριον με τόν όποιον έπινε τόν κρασί του. Δεν επέρασαν όμως πολλά χρόνια και ό Λέων Ε' έλαβεν εκδίκησιν. Κατώρθωσεν όχι άπλως να νικήση τόν Κροϋμμον, αλλά να τόν συντριψη. 'Η ήττα του ήτο τόσον συντριπτική, ώστε ό Βούλγαρος βασιλεύς απέθανεν από την λύπην του. 'Ο διάδοχος του ζήτησεν ειρήνην από τόν Λέοντα. 'Ο Λέων έδέχθη, άπήτησεν όμως από τόν Βούλγαρον να όρκισθί ότι θα σεβασθί τα όσα θα συμφωνήσουν. 'Εκείνος έδέχθη και τότε οι αντιπρόσωποι του αυτόκράτορος είδον κατάπληκτοι τούς Βουλγάρους αντιπροσώπους να όρκίζονται κατά τρόπον άπίθανον και περίεργον.

Κάπου εις τόν ύπαιθρον, εις κάποιον σημείον άνάμεσα εις τα δύο στρατόπεδα έγινεν ή συνάντησις των 'Ελλήνων και των Βουλγάρων αντιπροσώπων. 'Εκεί έλαβε χώραν και ή όρκωμοσία. Οι Βούλγαροι δεν είχαν ακόμη γίνει χριστιανοί. Οι 'Ελληνες αντιπρόσωποι τόν ήξευραν και δεν έπεριμεναν βεβαίως, ούτε και τόν ήθελαν, να όρκισθούν οι Βούλγαροι εις τόν 'Ιερόν Ευαγγέλιον. 'Ενας τέτοιος όρκος ενώ δια τούς Βουλγάρους δεν θα είχε καμμίαν σημασίαν, δι' αυτούς θα ήτο

βαρύ άμάρτημα. Τα ιερά δεν επιτρέπεται να τά έγγίξη αλλόπιστος. 'Αν και οι 'Ελληνες κατά τās συναλλαγάς των με βαρβάρους είχαν συνθήσει ν' αντικρύζουν τα πλέον άπίθανα και να μη τούς κάμνουν πλέον έντύπωσιν, τότε έμειναν κατάπληκτοι από τόν τρόπον με τόν όποιον οι Βούλγαροι όρκίσθησαν. 'Ηξευραν βεβαίως ότι, όπως οι Χριστιανοί όρκίζοντο εις τόν Ιερόν Ευαγγέλιον, και οι Μωαμεθανοί εις τόν Κοράνιον, ύπήρχον βάρβαροι λαοί, οι όποιοί όρκίζοντο εις τα όπλα των ή και εις τα άπίθανα είδωλά των. Με δικαιολογημένην περιέργειαν έπεριμεναν να ίδουν τα ιερά και τα όσια των Βουλγάρων, εις τα όποια έκείνοι θα όρκίζοντο. 'Ημπορούμεν να φαντασθώμεν την κατάπληξιν των 'Ελλήνων έκείνων, όταν είδον ότι τα ιερά και τα όσια των Βουλγάρων ήσαν σάγματα (σαμάρια), Ιμάντες (λωριά) και άλλα εξαρτήματα της σαγής των αλόγων, και τέλος δεμάτια από σάνο. 'Ο όρκος των ήτο να σηκώσουν ύψηλά σέλες αλόγων, λουριά και δεμάτια σανού.

Τό πράγμα είναι άναμφιβόλως, περίεργον και έκπληκτικόν. 'Εχει όμως την εξήγησιν του. Οι Βούλγαροι ήσαν λαός, ό όποιος έξη κάποτε εις την Κεντρικήν 'Ασίαν και εις την περιοχήν του Βόλγα ποταμού. 'Εκεί ό άνθρωπος ήτο στενά συνδεδεμένος με τόν άλογο. Με τόν άλογο μετεκινείτο από τόν ένα μέρος εις τόν άλλο, με τόν άλογο έκαμε τούς πολέμους του, τόν άλογο ήτο ό πιστός του σύντροφος άκόμη και αυτή ή τροφός του, διότι πραγματικά ύπήρχον βάρβαροι λαοί, οι όποιοί είχαν ως τροφήν πολύτιμον τόν γάλα των φορβάδων. Αυτός ήτο ό λόγος, δια τόν όποιον τόν άλογο με τά εξαρτήματά του και την τροφήν του ήσαν τα ιερά και τα όσια των Βουλγάρων του καιρού έκείνου και εις τα όποια όρκίζοντο.

τούς μαθητάς και συμβάλλον δσον ούδεις άλλος παράγων εις την ειρηνικήν και οικονομικήν σχεδόν διαβίωσιν τούτων έν τώ σχολείω.

7) Τό σπουδαιότερον, έπιδρά άποτελεσματικώς επί των 95 ο/ο των μαθητών, οτινες κατά τόν μετέπειτα βίον των διέπονται υπό των άρχών και άρετών του συστήματος, καθώς διεπιστώσαμεν εκ της μέχρι σήμερα παρακολουθήσεως των μαθητών μας, οι μεγαλότεροι των όποιων άγουν ήλικίαν ώρίμων πλέον άνδρών και γυναικών.

(Από τόν βιβλίον του κ. Ι. Χούπα δημ/λου, «Πρακτικόν σύστημα άγωγής»).

Για να προφυλαχθίτε από τή γρίπη πινείτε ζεστά και αποφεύγετε τούς κλειστούς και πολυσυχνάστους χώρους.

ΑΙ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Συνέχεια από σελίδα 6)

δοϋς της Παρθένου εις 22 εκατομμύρια έτών φωτός και ό νεφέλοειδής της 'Υδρας εις 720.

Τά όρια του υλικού κόσμου δεν φθάνουν μόνον μέχρις εκεί. Τό μέγα τηλεσκόπιον του Παλομάρ μπορεί να διακρίνη Γαλαξίας μέχρι της τεραστίας άποστάσεως των δύο διασεκατομμυρίων έτών φωτός, τα δέ νεώτερα ραδιοτηλεσκόπια μας επιφυλάσσουν άσφαλώς νέας εκπλήξεις και πρὸς άλλους όρίζοντας της έπιστήμης του ούρανοϋ.

Οι άποστάσεις αυτές των διασεκατομμυρίων έτών φωτός είναι πράγματι άσύλληπτες, όταν αλίιστα συγκρίνονται με τόν δευτερόλετο, πού μας χωρίζει άπ' τή Σελήνη. Είναι έπομένως φυσικό τόν άκουσμά τους να έμπνέη τόν αίσθημα της άμφιβολίας. 'Υπάρχει όμως ευτυχώς ή δυνατότης του έλέγχου των ύπολογισμών με διαφόρους μετεωρολογικούς σταθμούς όποιων είναι άνεξάρτητη από την άλλην.

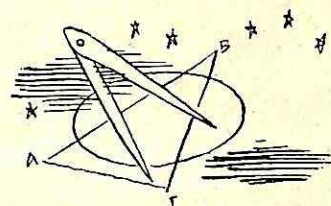
Φ. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

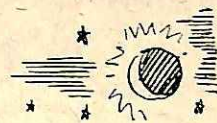
Πώς να διαλέγετε τούς σπόρους.

"Όλοι οι σπόροι, έχουν καλή φυτρωτική δύναμη, όταν είναι νέας έσοδείας. Συμβαίνει όμως να είναι νέοι και να μη πιάσουν. Γι' αυτό πρέπει να τούς δοκιμάζωμε μήπως είναι κούφιοι. Για τόν σκοπό αυτό χρησιμοποιούμε στυπόχαρτο βρεγμένο και μιá ψιλή μάλλινη φανέλλα. 'Αραδιάζωμε 100 σπόρους επάνω στο στυπόχαρτο, τούς σκεπάζωμε με τή μάλλινη φανέλλα και τούς τοποθετούμε σε μέρος ύψημενο. Μετά μερικές μέρες θα φυτρώσουν. Τότε μετρούμε πόσοι από τούς 100 εφύτρωσαν. 'Αμα είναι πάνω από 80, είναι πολύ καλοί και μπορούμε να τούς χρησιμοποιήσωμε.

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Μελισσίας Κοζάνης καλλιεργούν τόν σχολ. κήπον. Juniors of Elem. School Melissia, Kozani cultivating their school garden.

ΘΑΛΗΣ Ο ΜΙΛΗΣΙΟΣ

Αι άρχαι της 'Αστρονομίας και της Μετεωρολογίας

Ε. ΣΤΑΜΑΤΗ

Σήμερα με τά τέλεια έπιστημονικά όργανα των 'Αστεροσκοπειών και τά μεγάλα τηλεσκόπια, ή 'Επιστήμη έχει καθορίσει με ακρίβεια την θέσιν, τās άποστάσεις και την κίνησιν του ήλιου, της σελήνης και των κυριωτέρων άστέρων και ούρανόων σωμάτων του στερεώματος και μας έχει δώσει πολλές πληροφορίας δια την σύστασιν των και τās άλλας ιδιότητας αυτών. 'Επίσης σήμερα γνωρίζομεν πολλά πράγματα δια τās κλιματικές συνθήκας και την κίνησιν, ή όποία σημειούται εις την ατμόσφαιραν της γής, τās μεταβολάς πού γίνονται εις αυτήν, τούς άνέμους τούς κυκλώνας, τά νέφη, την βροχήν, την θάλασσαν, την χιόνα και τά άλλα μετεωρολογικά φαινόμενα, ήμπορούμεν δέ να προβλέψωμεν με σχετικήν ακρίβειαν τās καιρικές μεταβολάς με την βοήθειαν των παρατηρήσεων, αι όποιαί γίνονται εις τούς διαφόρους μετεωρολογικούς σταθμούς, πού έχουν εγκατασταθί εις τά διάφορα μέρη της γής.

Κατά τούς παλαιούς όμως χρόνους της πρὸ Χριστού εποχής, ότε οι άνθρωποι δεν διέθεταν παρά μόνον όλίγα στοιχειώδη και πρωτόγονα όργανα παρατήρησης, προσπαθοῦσαν να έρμηνεύσουν τά φαινόμενα βασιζόμενοι εις την επί-

ΣΤΗ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΑΜΠΑΝΑΣ

—Να είσαι άπλός, δίχως ψέμμα, σαν τόν λουλούδι του άγρου.

—Να είσαι ειρηνικός και εύμενής.

—Να είσαι ό άνθρωπος. πού ξέρει να διευθύνεται και πού δεν έχει ανάγκη οδηγού.

—Να είσαι άνθρωπος ελεύθερος, πού ξέρει τι θέλει και πού κοπιάζει σκληρά για να φθάση στο σκοπό του.

—Είναι ένα δυνατό κάλεσμα. Και έπειδή τά Χριστούγεννα είναι τά γενέθλια ενός δυνατού ανθρώπου, θα ήθελα να ακούσετε αυτό τόν κάλεσμα στη φωνή της καμπάνας, πού θα χτυπήση.

—Δεν ύπηρεξέ άλλος άνθρωπος πιδ δυνατός από τόν Χριστό, πιδ μοναχικός, πιδ αληθινός, πιδ κύριος του έαυτού του.

(Από «τό βιβλίον της Λεζάρ» Κ. και Ε. Διαμαντοπούλου).

μονον και συστηματικήν παρατήρησιν και εις έμπειρους ύπολογισμούς, δια τούτο και αι γνώσεις των ήσαν κατά τόν πλείστον έσφαλμένα, οι δέ ύπολογισμοί των σπανίως επετύγχανε να επαληθευουν.

Τό πρώτον πρόσωπον εις την άρχαιότητα, τόν όποιον αν και έστηρίζετο εις τās άπλουστάτα γνωστά όργανα, έν τούτοις με την δύναμιν της σκέψεώς του και με την βοήθειαν των ύπολογισμών του κατώρθωσε να παρουσιάση νέας καταπληκτικές δια την εποχήν του γνώσεις και να προκαλέση τόν θαυμασμόν των συγχρόνων του ήτο ό Θαλής ό Μιλήσιος.

Εις τόν τομέα της 'Αστρονομίας ό Θαλής είναι ό πρώτος, όστις άνεγνώρισε ότι ό πολιτικός άσθης, ό όποιος κείται εις την άκρην της μικρής έρκτου μένει ακίνητος και σταθερός και δύναται να ληφθί ως ακριβές σημείον άναγνωρίσεως του βορρά. Προηγουμένως ως σημεία άναγνωρίσεως έλαμβάνοντο ή άνατολή του ήλιου, ή δύσις αυτού και ή μεγάλη έρκτος, την όποιαν εις την εποχήν του 'Ομήρου δωνόμαζον και άμαξαν και είχαν παρατηρήσει ότι δεν μετέχει των λουτρών του ώκεανού, δηλαδή ουδέποτε έδυε.

'Επίσης ό Θαλής είχε κατορθώσει να ύπολογίση τόν μέγεθος του ήλιου και της σελήνης χρησιμοποιήσας μόνον γεωμετρικούς ύπολογισμούς. Εύρε τās ήμερομηνίας, κατά τās όποιας επέρχεται ίσημερία την 21 Μαρτίου και 23 Σεπτεμβρίου. 'Υπελόγησεν ότι αι ήμέραι του έτους είναι 365 και διέτύπωσε την γνώμην ότι ό ήλιος και τά άλλα άστρα του ούρανοϋ άποτελούνται από τά αυτά συστατικά, από τά όποια άποτελείται και ή γή. Αυτή ή γνώμη του επαληθεύεται σήμερα, 2500 έτη άφ' ότου ξεφράσθη δια των ακριβεστάτων παρατηρήσεων, πού γίνονται με τόν φασματοσκόπιον. 'Αναφέρεται ακόμη ότι ό Θαλής ύπήρξεν ό πρώτος άνθρωπος, ό όποιος έλεγε ότι ή Σελήνη δεν είναι αυτόφωτον σώμα, άλλ' ότι άντανάκλα τόν φῶς, πού δέχεται από τόν ήλιον.

Χωρίς να έχη τά σημερινά τελειοποιημένα άστρονομικά όργανα και εργαζόμενος μόνον δια της παρατήρησεως και των γεωμετρικών ύπολογισμών είχε κατορθώσει να προβλέπη πρό πολλών μηνών πότε θα γίνη έκλειψις ήλιου. Περιφημος κατέστη εις την Ιστορίαν ή πρόβλεψις του δια την έκλειψιν του ήλιου της 28 Μαΐου του έτους 575 π.Χ. Κατά την ήμέραν έκείνην έγένετο μιá μεγάλη μάχη μεταξύ των Λυδών, τούς όποιους άδήςγει εις την μάχην ό βασιλεύς αυτών 'Αλυάττης, ό πατήρ του Κροίσου, και των Μήδων, των όποιων βασιλεύς και άρχηγός ήτο ό Κυαξάρης, ό πατήρ του Κύρου, τού πρεσβυτέρου. Οι μαχόμενοι στρατιώται άμφοτέρων των παρατάξεων ίδόντες ότι ό ήλιος άπέκρυβε τελείως,

ενῶ ήτο μεσημβρία, και έγένετο σκότος, έτρόμαξαν, απέδωσαν τόν γεγονός εις όργην του θεοϋ και έσταμάτησαν την μάχην. 'Όλοι τότε ένεθυμήθησαν ότι ό Θαλής είχε προείπει την έκλειψιν αυτήν και έθαύμασαν την μεγαλοφυίαν του, ή δέ φήμη του ως σοφοϋ έστερέωθη και τ' όνομά του έπροφέρετο με θαυμασμόν όχι μόνον από τούς 'Ελληνες, αλλά και από τούς βαρβάρους.

'Η ένασχόλησις του Θαλοϋ με τά ούράνια φαινόμενα και ή παρατήρησις των ατμοσφαιρικών φαινομένων της γής τόν είχαν καταστήσει ίκανόν να διακρίνη την επίδρασιν των μετεωρολογικών μεταβολών εις την ανάπτυξιν και την καρποφορίαν των φυτών. Πάντοτε είργαζετο άνιδιοτελώς χάριν της έπιστήμης και μόνον χωρίς να επιζητήση να εκμεταλλεθί τās γνώσεις και τās προβλέψεις του και έξη βίον πολύν πτωχόν.

'Επειδή όμως κάποτε ώρισμένοι συμπολίται του είρωνεύθησαν την σοφίαν, λέγοντες ότι ό σοφός γνωρίζει πολλά θαυμαστά πράγματα, έκτός μόνον από τόν τρόπον να κερδίζη χρήματα δια να μη ζή εις την πτωχείαν, ό Θαλής άντέτεινε λέγων ότι ό σοφός περιφρονεί τόν πλούτον και δεν του άποδίδει καμμίαν αξίαν, δύναται δέ και να πλουτίση εάν τόν θελήση. Και δια να άποδείξη την αλήθειαν του ισχυρισμοϋ του εύθως κατά τόν έπόμενον έτος, προβλέψας εκ των μετεωρολογικών συνθηκών ότι ή μέλλουσα έσοδεία του έλαίου θα ήτο μεγάλη, προνοίκιασε όλα τά έλαιοτριβεία της περιοχής της Μιλήτου και της Σάμου και λόγω της άφθονου έσοδείας του έλαιοκάρτου εισέπραξε πολλά δικαιώματα και έκέρδησε πολλά χρήματα.

ΔΩΣΤΕ ΛΙΓΟ ΑΙΜΑ

Πυκνώσατε τās τάξεις των έθελοντών αίμοδοτών

Χιλιάδες άποροι δεν έχουν τά μέσα να αγοράσουν τόν λίγο αίμα, πού τούς χρειάζεται για μιá έγχείρησι ύστερα από μιá άρρώστεια, από ένα τοκετό, ή μετά από ένα δυστύχημα.

Για να γνωρίσουμε την Ελλάδα

ΛΙΔΩΡΙΚΙ

Π. Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

Η συγκοινωνία με το Λιδωρίκι γίνεται από τας Αθήνας με τα λεωφορεία αυτοκίνητα, που ξεκινούν καθημερινώς, ακολουθώντας τη διαδρομή Θηβών-Λειβαδιάς-Αμφίσσης και έχουν τέρμα τους τη Ναύπακτο. Η συνολική διαδρομή Αθηνών-Ναυπάκτου είναι 299 χιλιόμετρα. Αλλά μέχρι το Λιδωρίκι είναι 237 χιλιόμετρα. Το ταξίδι γίνεται διά μέσου της Βοιωτίας και φθάνουμε πρώτα στην ιστορικήν Αράχωβα, που την στέφει ο πανύψηλος Παρνασσός, και κατόπιν στον ιερών χώρον τών Δελφών. Απ' εκεί κατηφορίζοντας προς το Κρυσσαίον πεδίο, δηλαδή στον σημερινό έλαιώνα της Αμφίσσης, μοναδικόν στην Ελλάδα για την όμορφιά του, φθάνουμε στην πρωτεύουσα της Παρνασσίδος, την Αμφισσα, που είναι και πρωτεύουσα του Νομού Φωκίδος (άπόστασις 189 χιλμ.).

Αφίνοντας την Αμφισσα, δηλαδή τα ιστορικά και χιλιετραγούδια Σάλωνα με το θρυλικό κάστρο και ανηφορίζοντας από τον έλαιώνα προς τα ύψωματα, που όρθώνονται προς τα Δ. και αποτελούν τα κρσπεδα της Γκιώνας, διασχίζουμε την περιοχή της Έσπερίας Λοκρίδος, όπως την ονόμαζαν οι αρχαίοι πρόγονοί μας, και ύστερα από διαδρομή 47 χιλιομέτρων, αφού περάσωμε απ' τα χωριά Άγια Εύθυμία Βουνιχώρα Μαλανδρίνο και Παληόκαστρο, φθάνουμε στο Λιδωρίκι.

Το Λιδωρίκι βρίσκεται σχεδόν στο κέντρο του Νομού Φωκίδος, στην καρδιά της ήρωικής Ρούμελης, σε ύψος 560 μέτρων πάνω από τη θάλασσα και στους πρόποδες του βουνού της Γκιώνας, που είναι ολοσκέπαστη από έλατα. Το Λιδωρίκι είναι πρωτεύουσα της Επαρχίας

Δωρίδος, αν και η αρχαία Δωρίς ήταν βορειότερα, προς τη Γραβιά. Είναι κωμόπολις κομψή, με φυσικές καλλονές και έξοχες πολυάριθμες.

Ο πληθυσμός του Λιδωρικίου μόλις ξεπερνά τους 1600 κατοίκους, άλλ' η κωμόπολις έχει αρκετά σημαντική κίνηση, γιατί είναι κέντρο έκτακτης περιουσίας.

Στην ιστορία αναφέρεται από τον 9ον αιώνα μ. Χ., επί των χρόνων του Βυζαντινού Αυτοκράτορος, Λέοντος του Σοφού και από τότε ήταν έδρα Επισκόπου.

Οι κάτοικοι, γνήσιοι Έλληνες και με πατριωτισμό θερμό, αντιμετώπισαν με καρτερία και θάρρος αδάμαστο, όλες τις επιδρομές των βαρβάρων, Γόθων, Αβάρων, Βουλγάρων, Νορμανδών και αργότερα των Φράγκων, των Καταλάνων και τελευταία των Τούρκων.

Κατά το διάστημα της Τουρκοκρατίας το Λιδωρίκι και η γύρω περιοχή του ήταν η ακρόπολις της Κλεφτουριάς της Ρούμελης και κέντρον Καπετανάτου άρματωλών, με αρχηγούς ονομαστούς, όπως τον Κούρμα, τον Μηλιώνη, το Μειντάνη και τον πατέρα του Οδυσσέως Ανδρούτσου.

Κατά τις παραμονές της επαναστάσεως του 1821 το Λιδωρίκι είχε πληθυσμό 1000 κατοίκους, εκ των οποίων μερικοί ήταν Τούρκοι, που είχαν λησμονήσει τη μητρική τους γλώσσα και μιλούσαν τα Έλληνικά όπως και οι ντόπιοι.

Απ' την περιοχή αυτή ήταν ο ήρωας της Αλαμάνας Αθανάσιος Διάκος και στο Λιδωρίκι, που έφυλακίσθη για πρώτη φορά, έσπασε τα σίδερα της φυλακής του και κατόρθωσε να δραπέτευσθ. Επίσης και ο

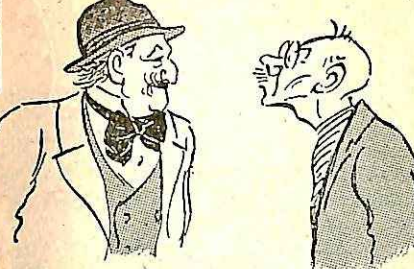

στρατηγός Μακρυγιάννης, «ο γενναίος της Ρούμελης» είχε την καταγωγή του από την περιοχή αυτή.

Η Επανάστασις εκηρύχθη στο Λιδωρίκι την 28 Μαρτίου 1821, απ' τον άρματωλό Δήμο Σκαλταδά, τον καπετάνιο της περιοχής.

Οι απόδημοι της περιοχής ενδιαφέρθηκαν με μεγάλη θερμότητα για τη γενέτειρά τους και σήμερα οι πιο βαρείες πληγές του τόπου έχουν επουλωθ. Μεγάλο ενδιαφέρον δείχνει για το Λιδωρίκι, και την περιοχή ιδιαίτερα, η «Αδελφότης Δωριέων», που έδραυε στην πρωτεύουσα καθώς και οι Δωριείς της Αμερικής και του Καναδά.

Το Λιδωρίκι και η περιοχή του είναι μέρη αξιοζήλευτα. Όσοι ταξιδιώτες είχαν την ευτυχία να επισκεφθούν αυτά τα μέρη, περιγράφουν με τον πιο θερμό ενθουσιασμό τα έλατοσκεπή βουνά και τα λειβάδια, τα δάση, τις θαυμαστές πηγές, και τις ειδυλλιακές σκηνές με τα στονατόπια, τα κοπάδια και την ποιμνική ζωή. Αλλά και η λαϊκή ζωή, τα ήθη και έθιμα των κατοίκων, ο πλούτος των δημοτικών τραγουδιών και των παραδόσεων, τα έθιμα του θρησκευτικού και έορταστικού βίου των κατοίκων είναι θέματα αξιοπρόσεκτα στην περιοχή του Λιδωρικίου, όπου ακόμη και ξένη επίδρασις δεν έχει αλλοιώσει το χαρακτήρα του αγροτικού και ποιμνικού αυτού πληθυσμού, του οποίου η αγνότης είναι αναλλοίωτη.

ΚΑΙΣΑΡ ΚΑΣΚΑΜΠΕΛ

(Από το δμώνυμο μυθιστόρημα του Ίουλιου Βέρν)

Σελίδα ΑΝ. ΒΙΣ.

Βρήκε ένα κτηματί, που νοίκιαζε αλογα.

Ο δρόμος, τον όποιον δεν είχε ποτέ περιποιηθ. κανείς όδοστρωτήρας, άλλου ήταν γεμάτος λακκούβες άλλου άγκάθια, τότε ανέβαινε σε βράχια, τότε κατέβαινε σε τρομακτικές κατηφορίες, κι έτσι τα δυο δυστυχισμένα ζώα βασανίζονταν σε βαθμό αφάνταστο.

Η οικογένεια Κασκαμπέλ στα πιο δύσβατα σημεία κατέβαινε από το τροχόσπιτο και προχωρούσε μερικές ώρες με τα πόδια, λιγοστεύοντας έτσι το βάρος, που έφερε ο γέρο-Βερμούτ και ο μπάρμπα-Μονομάχος. Μ' αυτό δεν ήταν αρκετό. Τα δυο γέριμα αλογα μέρα με τη μέρα χρειάζονταν περισσότερους σταθμούς για να ξεκουράζονται. Και κάποια μέρα, που το έδαφος ήταν απελπιστικά ανώμαλο και κάθε πενήντα βήματα σταματούσαν κι από μια ώρα, ο κύριος Καίσαρ μ' όλη τη στενοχώρια που δοκίμαζε, είπε με το συνηθισμένο του χαμόγελο:

—Αυτό δεν είναι τίποτα, Κορνηλία μου. Από αύριο να κάνης γούστο, που μέσα στο είκοσιτετράωρο θα στέκωνται... είκοσιπέντε ώρες για να ξεκουραστούν.

Η κυρία Κορνηλία αναστέναξε, τα παιδιά μαζί με το Λέεκα έμπηξαν τα γέλια και χειροκρότησαν το άστειο του μπαμπά, και τα σκυλιά, η μαϊμού κι ο παπαγάλος, μόλις άκουσαν χειροκροτήματα, στάθηκαν από συνήθεια στη μέση έκαναν μιάν υπόκλιση, και παίρνοντας μιά τρεχάλα έμπήκαν στο τροχόσπιτο.

—Μπαράβο, μπαράβο, φώναξε όλη η οικογένεια μαζί, σκασμένη στα γέλια.

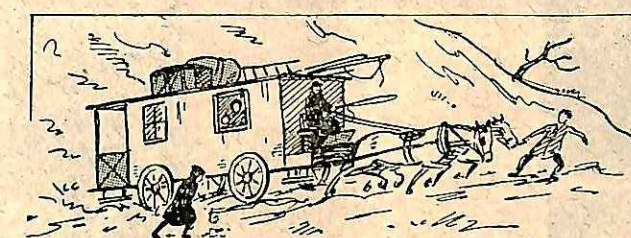
—Εύχαριστώ, εύχαριστώ και να σ'ας ξαναδούμε, ξεφώνησε προβάλλοντάς'απ' το άμάξι ο παπαγάλος.

—Ε, δεν έχετε παράπονο λοιπόν, είπε τώρα ο κύριος θιασάρχης. Σήμερα δώσαμε και παράστασι...

—Ναί, άλλ' από αύριο; είπε η κυρία Κορνηλία.

—Από αύριο πρέπει ν' αλλάξωμε αλογα, απάντησε ο Κασκαμπέλ. Νά, εκεί κάτω βλέπω χωριό. Σε δυο ώρες θα είμαστε εκεί, θα νοικιάσωμε δυο τρία και θα προχωρήσωμε.

—Ετσι κ' έγινε. Γ' άλλο πρωί ο Βερμούτ κι ο Μονομάχος, με λίγα ακόμη άγκομαχητά, έσυραν ως εκεί το τροχόσπιτο, και ο έγγα-

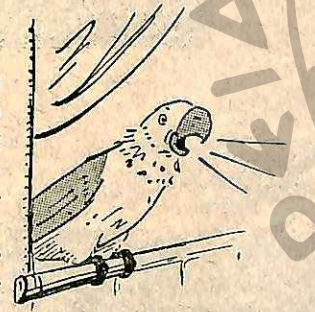

Τα δυο γέριμα αλογα κοπίαζαν πολύ.

Η κυρία Κορνηλία αναστέναξε.

το Λέεκα έμπηξαν τα γέλια και χειροκρότησαν το άστειο του μπαμπά, και τα σκυλιά, η μαϊμού κι ο παπαγάλος, μόλις άκουσαν χειροκροτήματα, στάθηκαν από συνήθεια στη μέση έκαναν μιάν υπόκλιση, και παίρνοντας μιά τρεχάλα έμπήκαν στο τροχόσπιτο.

—Εύχαριστώ, εύχαριστώ και να σ'ας ξαναδούμε.

στρίμυθος θιασάρχης βρήκε άμέσως ένα κτηματί, που έκανε αυτή τη δουλειά, και νοίκιασε τρία γερά αλογα μαζί με δυο άγγλοινδιάνους οδηγούς. Αυτοί θα συνώδευαν το τροχόσπιτο έως ένα ώριμο σημείο, που ο δρόμος ήταν ανώμαλος, κ' ύστερα θα έπαιρναν τ' αλογα τους και θα γύριζαν πίσω στο χωριό.

Αφού λοιπόν η οικογένεια γευματίσε και ξεκουράστηκε λίγο, οι δυο οδηγοί έξεψαν τα τρία αλογα, και κατά το μεσημέρι το τροχόσπιτο Κασκαμπέλ ξεκινούσε πάλι όπως πάντα, με μόνη τη διαφορά, ότι ο Βερμούτ κι ο Μονομάχος, αντί να πηγαίνουν μπρός, ακολουθούσαν τώρα δεμένοι από πίσω.

—Νά που έχουμε και τιμ τική συνοδεία, είπε ο κύριος Καίσαρ.

—Ναί, αποκρίθηκε ο Γιάννης. Πολύ χαίρομαι που θα ξεκουραστούν τα καύμένα.

Η πορεία του τροχόσπιτου ήταν πραγματικά πολύ καλύτερη τώρα. Μ' όλο που σιγόβρεχε και είχε λάσπες, και μ' όλο που ο δρόμος δεν ήταν πιο ίσιος από άλλοτε, τα τρία νέα αλογα πατούσαν

γερά και το άμάξι προχωρούσε χωρίς μεγάλες δυσκολίες.

Μά λίγο πριν βραδυάση, έφτασαν μπροστά σε μιά κατηφορία τόσο απότομη, που σούφερνε τρόμο μόνο που την έβλεπες. Κι όμως έπρεπε από κεί να κατεβή το τροχόσπιτο. Αλλά πώς θα κατέβαινε; Οι δυο άγγλοινδιάνοι είπαν, πώς ή μόνη λύσι ήταν να ελαφρυνθ. λίγο το άμάξι.

—Ετσι, οι άνδρες της οικογένειας άρχισαν να κατεβάζουν τους στύλους, τις σκάλες και όλα τ' άλλα βαριά πράματα, που είχε μέσα το τροχόσπιτο. Σ' αυτό τους έβοήθησαν πολύ κ' οι δυο οδηγοί.

Και τώρα, ελαφρωμένη πιά η άμαξα, δεν παρουσίασε πολύ μεγάλη δυσκολία στο κατέβασμά της. Οι δυο οδηγοί με κάτι παράξενες φωνές έδιναν κουράγιο στ' αλογα τους, και σε λίγο την είχαν κατεβάσει στη βάση της κατηφορίας.

Τότε ο Κασκαμπέλ με τα παιδιά, σηκώνοντας ένα ένα τα πράματα, που είχαν ξεφορτώσει πριν από τ' άμάξι, τα κατέβασαν κι αυτά σιγά-σιγά απ' τον κατήφορο και τα ξαναφόρτωσαν στη θέση τους.

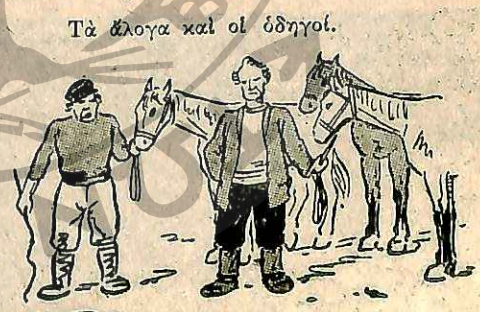
Μά τώρα πιά είχε σκοτεινιάσει αρκετά, και κοιτάζαν που θα βρούν μιά κατάλληλη μεριά εκεί τριγύρω για να περάσουν τη νύχτα τους.

(Επεται συνέχεια)

Διασκευή Β.

Έκαναν μιά υπόκλιση...

Ε.Σ.Ν. καθ. 12ου δημ. Σχολ. Α' Περ. Πειραιώς με δώρα δια το Ασκληπιείον Ε.Ε.Σ. Βούλας.
Juniors of 12th Elem. School 1st District Piraeus with gifts for the R. C. Asklepieion in Voula.

Σ. ΣΚΙΠΗ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Στη μνήμη μου έτσι είναι στηνή, Χριστέ μου ή γέννησί σου:

Νά καίει το τζάκι στη γωνιά κι έξω να πέφτει χιόνι.
Δίπλες να πλάθη ή μάνα μου κι αξέχαστα γλυκά.

Με χαμογελαστά

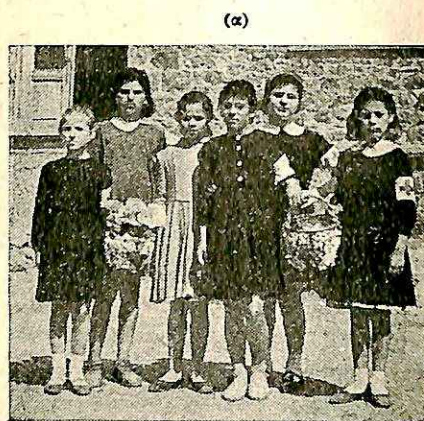
τα πρόσωπά μας, των παιδιών της γειτονιάς ν' ακούμε.

— να τα πούμε; —

τα κάλαντα τα εφρόσωνα. Νάναι μεγάλη σκόλη,
να μπαίνει μέσα στο σπίτι μας ή Βηθλεέμ ή πόλη...

Ε.Σ.Ν. μαθ. τοῦ Στ' Γυμνασίου
Θηλέων Ἀθηνῶν ἀπέστειλαν
σάκκους με γραμμὴ ὕλη, ἱμα-
τισμὸν κλπ. εἰς τὸ ὑπ' αὐτῶν
υἰοθετηθὲν Σχολεῖον Πλατίος,
Φλωρίνης.
Juniors of 6th high School
for girls Athens sent parcels
with clothes, writing mate-
rial etc to the Elem. School
Platy, Florina, which they
have adopted.

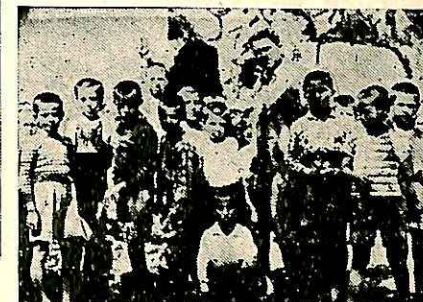

(α)

(β)

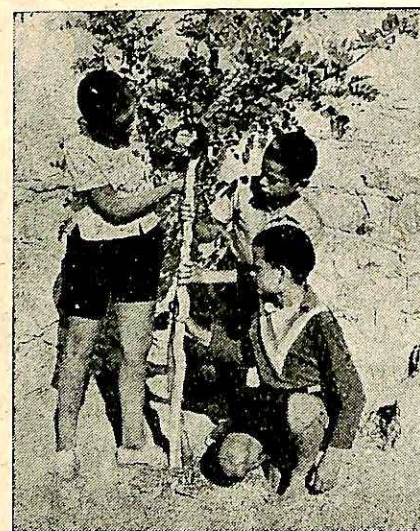
Ε.Σ.Ν. δημ. Σχολ. α) Κίρρας-Φωκίδος
καὶ β) Καταφυγίου-Ίκαρίας φάλλουν τὰ
κάλαντα ὑπὲρ τῶν πτωχῶν.
Juniors of Elem. School α) Kirra Pho-
kis and β) Kataphygion singing the
carols to raise money for the poor.

Ε.Σ.Ν. δημ. Σχολ. Παγώνδου,
Σάμου, προσφέρουν δῶρα εἰς
ἀπόρους.
Juniors of Elem. School Pa-
gondon, Samos, offering gifts
to the poor.

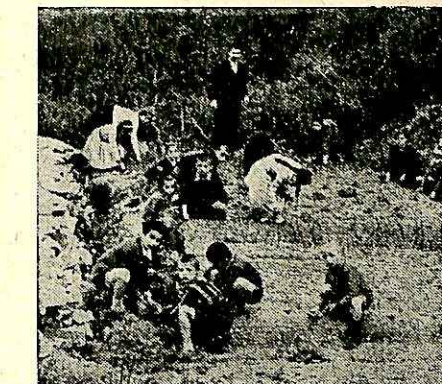
Ε.Σ.Ν. μαθ. 7ου δημ. Σχολ.
Α' Περιφ. Καβάλας ἀσκοῦνται
εἰς τὰς ἀ' βοηθείας.
Juniors of 7th Elem. School
Kavala practicing in first aid.

Ε.Σ.Ν. δημ. Σχολ. Καλλίου Φωκίδος ἀπο-
ξηραίνουσι λιμνάζοντα ὕδατα.
Juniors of Elem. School Kali, draining
stagnant waters.

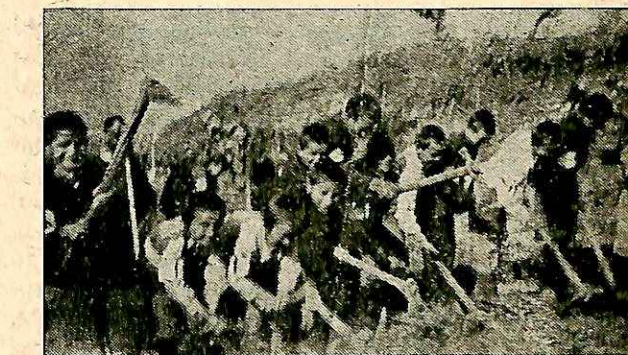

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Διμηνίου Α' Πε-
ριφ. Ἀρτης ἱσοπεδῶνουν τὴν αὐλὴν
Juniors of Elem. School Diminio Arta
levelling their play ground.

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Καμιτσάνης κα-
θαρίζουν τὸν σχολικὸν κήπον.
Juniors of Elem. School Kamitsani clean-
ing their school garden.

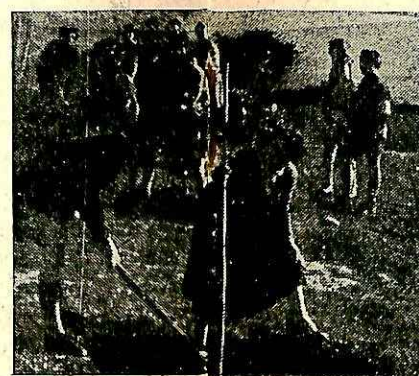
Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Ὁρ-
θοβουνίου Καλαμπάκας καλλιερ-
γοῦν τὸν σχολ. κήπον.
Juniors of Elem School Or-
thovouni cultivating their
school garden.

Ε.Σ.Ν. μαθ. 2ου δημ. Σχολ. Γρε-
βενῶν φάλλουν τὰ κάλαντα ὑπὲρ
τῶν πτωχῶν.
Juniors of 2nd Elem. School
Grevena singing the carols
to raise money for the poor.

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Κ. Χωριοῦ Ἱερα-
πέτρας περιποιούνται τὰ δένδρα.
Juniors of Elem. School K. Chorio, Crete
looking after the trees they had planted.

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Παρ. Πλατάνου
περιποιούνται τὰ δένδρα, ποὺ ἐφύτευσαν.
Juniors of Elem. School Paralia, Platanos
looking after the trees they planted.

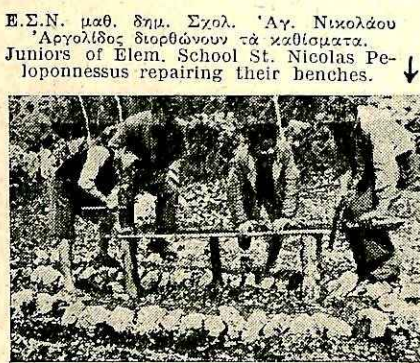
Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Δωρικοῦ φυ-
τεύουν δένδρα.
Juniors of Elem. School Doricon plant-
ing trees.

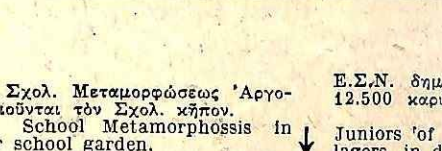
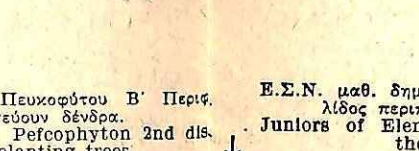
Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Παρα-
λίας Περιέας καθαρίζουν τὴν αὐ-
λὴν τοῦ σχολείου.
Juniors of Elem. School Pa-
ralia, cleaning their play
ground.

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Θανα-
σίων, Ἀρτης, καθαρίζουν τὴν
αὐλὴν τοῦ σχολείου.
Juniors of Elem. School Tha-
nassion, Arta, cleaning their
play ground.

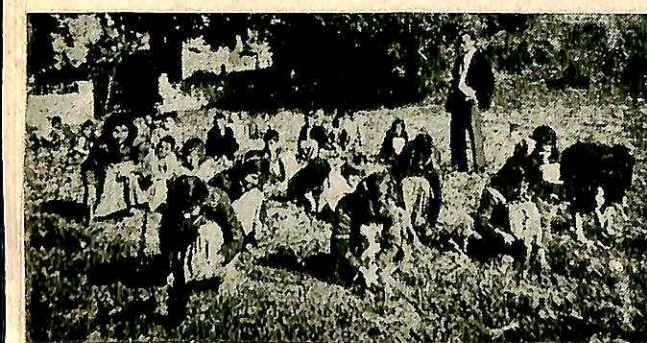
Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Ἀγ. Νικολάου
Ἀργολίδος διορθῶνουν τὰ καθίσματα.
Juniors of Elem. School St. Nicolas Pe-
loponnessus repairing their benches.

Ε.Σ.Ν. μαθ. Ε' δημ. Σχολ. Ἀ-
λεξ/πόλεως περιποιούνται τὰ
δένδρα, ποὺ ἐφύτευσαν.
Juniors of 5th Elem. School
Alexandroupolis attending to
the trees they planted.

Ε.Σ.Ν. δημ. σχολ. Βελιγοστῆς Μεγαλοπόλεως φυ-
τεύουν δένδρα.
Juniors of elem. School Veligosti planting
trees.

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Σταυροῦ Α' Ἐκπ. Περιφ.
Καρδίτσας εἰς τὸν Σχολ. κήπον.
Juniors of Elem. School Stavros 1st District Karditsa
in their school garden.

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Πευκοφύτου Β' Περιφ.
Καρδίτσας φυτεύουν δένδρα.
Juniors of Elem. School Pefcopyhton 2nd dis-
trict Karditsa planting trees

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Μεταμορφώσεως Ἀργο-
λίδος περιποιούνται τὸν Σχολ. κήπον.
Juniors of Elem. School Metamorphosis in
their school garden.

Ε.Σ.Ν. δημ. Σχολ. Ἀκράτας ξεθάπτουν χαρούμενοι
12.500 καρύδια τῶν πτωχῶν κατοίκων τῆς πόλεως.
Ετοίμα πρὸς βλάστησιν.
Juniors of Elem. School Acrata helped poor vil-
lagers in digging out 12.500 walnuts ready to
be planted.

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. Σχολ. Νεράιδας Ἀλμυροῦ
βοηθοῦν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ σχολείου τῶν.
Juniors of Elem. School Neraida helping
in the reconstruction of their school.

αἱ βυνέπειαι τοῦ κρυολογήματος

Κ. Π. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ, Ιατροῦ

Πρέπει νὰ γίνη διάκρισις μεταξὺ κρυώματος καὶ κρυολογήματος, διότι δὲν εἶναι τὸ ἴδιο αὐτὰ τὰ δύο πράγματα, ἀν καὶ πολὺ συχνὰ τὰ παίρνουμε μὲ τὴν ἴδια σημασίαν. Ἐχομε εἶπει ὅτι οἱ ἐναλλαγές τῆς θερμοκρασίας εἶναι ὑπεύθυνες γιὰ τὰ μικροκρυολογήματα καὶ τὰ συνάχια. Ἐὰν π.χ. ἓνας ἄνθρωπος κάθεται πολὺ κοντὰ εἰς τὴ σόμπα μὲ τὴ μία πλευρὰ τοῦ σώματός του, ἡ δὲ ἄλλη πλευρὰ εἶναι ἐκτεθειμένη ἢ εἰς ἕνα ἀνοικτὸν παράθυρον ἢ εἰς μία σχισμὴ τῆς πόρτας, τότε τὸ σῶμα του θερμαίνεται πολὺ ἄνισα καὶ εἶναι ἐκτεθειμένος εἰς τὸ κρύωμα. Ἐπίσης ἀν εἶναι κανεὶς καλὰ σκεπασμένος καὶ ἰδρώση καὶ κατόπιν ξεσκεπάσῃ ἕνα μέρος τοῦ σώματός του καὶ τὸ ἀφήσῃ ἐκτεθειμένο εἰς ρεῦμα ἀέρος ἀπὸ ἀνοικτὸ παράθυρο, τότε ὑπόκειται εἰς τὸν κίνδυνον τῆς ψύξεως, τοῦ κρυώματος.

Καὶ εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω περιπτώσεις ὁ ἄνθρωπος παθαίνει κρύωμα, αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι χωρὶς ἄλλο θὰ ἀρρωστήσῃ, θὰ γίνη δηλαδὴ τὸ κρύωμα κρυολόγημα. Διότι τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου διαθέτει ἕνα μηχανισμό, μὲ τὸν ὁποῖον ρυθμίζει τὴν διανομὴν τῆς θερμότητος εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ κατὰ τέτιον τρόπον ὥστε τὶς περισσότερες φορές ἐξουδετερώνει τὰς ψήξεις τῶν διαφόρων μελῶν τοῦ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔτσι ἀποφεύγει τὸ κρυολόγημα. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ περιπτώσεις, πού ὁ μηχανισμὸς αὐτὸς δὲν κατορθώνει νὰ ρυθμίσῃ τὸ κρύωμα, ὁπότε προκαλοῦνται εἰς διάφορα μέρη συσπάσεις τῶν ἀρτηριῶν, διαταράσσεται ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος καὶ ἡ ἀρμονικὴ τροφодότησις δι' αὐτὸ ὥρισμένων μελῶν καὶ τότε ἔχομε τὴν κατάστασιν τῆς ἀρρώστειας, τὸ κρυολόγημα τὸ ἐντοπισμένο.

Εἰς τὸ κρυολόγημα δὲν ἀσθενεῖ ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ μέρος τοῦ σώματος, πού ἔπαθε τὴν ψύξιν. Κάθε ἄλλο. Εἶπαμε εἰς προηγούμενον ἀρθρο μας ὅτι τὰ κρυώματα ἐκδηλοῦνται πολὺ συχνὰ εἰς τὴν ρινικὴν κοιλότητα. Ἐνα ἄλλο μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον ξεσποῦν πολὺ συνήθως τὰ κρυώματα χάρις εἰς τὴν ρυθμιστικὴν ἐπέμ-

βασιν, πού ἀσκεῖ ὁ μηχανισμὸς τοῦ σώματος, πού κανονίζει τὴν διανομὴν τῆς θερμότητος, εἶναι τὰ πόδια. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο πρέπει πάντοτε νὰ φροντίζωμεν νὰ ἔχωμε τὰ πόδια μας ζεστά.

Ὅπως ἡ ρινικὴ κοιλότης ἔτσι καὶ τὰ πόδια συνδέονται μὲ ὅλα τὰ ὅργανα τοῦ σώματος, καὶ κάθε κρύωμα δικό τους μπορεῖ νὰ βλάψῃ ἐκεῖνα. Ὅταν λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου πάθῃ ἕνα κρύωμα κάπου, ὁ μηχανισμὸς τοῦ σώματος μὲ τὴν ρυθμιστικὴν του ἐπέμβασιν τὸ διαλύει, συνήθως ὅμως ἡ διάλυσις αὕτη συνδυάζεται μὲ ψύξιν τῶν ποδιῶν, αὐτὸ δὲ εἶναι συνήθως καὶ ἕνα σημεῖον κινδύνου. Μὲ τὴν παραμονὴν τῆς ψύξεως εἰς τὰ πόδια ἀρχίζουν συσπάσεις τῶν ἀρτηριῶν εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ σώματος, ἄλλοτε μικρὰς διαρκείας καὶ ἄλλοτε μεγάλης. Κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἰδική του εὐπάθεια, ἄλλος εἰς ἕνα ὄργανον, ἄλλος εἰς ἄλλο, καὶ ὁ καθένας ἔχει διάφορον ἀνθεκτικότητά. Ἐπομένως ἀναλόγως πρὸς τὴν εὐπάθειαν ἐκάστου, μπορεῖ τὸ κρυολόγημα νὰ ἐκδηλωθῇ εἴτε εἰς τοὺς μῦς ὡς ρευματισμὸς, εἴτε εἰς τὴ μύτη ὡς συνάχι, εἴτε εἰς τὰς ἀμυγδαλάς ὡς ἀμυγδαλίτις, εἴτε εἰς τὰ νεῦρα τῆς κεφαλῆς ὡς κεφαλαλγία, εἴτε εἰς τὰ ἔντερα ὡς ἐντερικὸς κατάρρους καὶ οὕτω καθεξῆς.

Τὸ καλύτερο προφυλακτικὸ μέσον δὲν εἶναι ἡ ἀγωνιώδης προφύλαξις ἀπὸ κάθε κρύωμα, ἀλλὰ ἡ ἐξοικείωσις τοῦ δέρματος, τῶν νεύρων καὶ τοῦ σώματός μας, ὥστε τουλάχιστον εἰς

Ε.Σ.Ν. μαθ. δημ. σχολ. Μακρινου—Ζαγορίου ἀνοίγουν δρόμον διὰ τὴν ἐκκλησίαν. Juniors of Elem. School Makrinon Epirus constructing the road to the village church.

κάθε μετρίαν προσβολὴν ψυχῶν νὰ μποροῦν νὰ ἀντίστην. Κάθε ἓνας ὀφείλει νὰ ἀναγνωρίσῃ ποῖα σημεῖα τοῦ σώματός του παρουσιάζουν εὐπάθειαν καὶ νὰ φροντίσῃ διὰ τῆς ἐξοικειώσεως νὰ τὰ κάμῃ ἀνθεκτικά, ἀν δὲ δὲν τὸ κατορθώσῃ νὰ τὰ προφυλάττῃ. Τὸ κρύο καθ' ἑαυτὸ δὲν εἶναι ἐπικίνδυνον, ἀλλὰ ἡ ψύξις. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐργάζεται χωρὶς κίνδυνον εἰς ἕνα δωμάτιον μὲ σχετικῶς χαμηλὴ θερμοκρασίαν. Ἐπικίνδυνον εἶναι ὅμως νὰ εἶναι εἰς ἕνα θερμὸν ὅπου ἡ μία πλευρὰ τοῦ σώματός του εἶναι θερμότερα ἀπὸ τὴν ἄλλην, ἢ νὰ εὐρίσκεται εἰς ἕνα αὐτοκίνητον μὲ θερμὴν ἀτμόσφαιραν καὶ νὰ στέκεται εἰς ἕνα ἀνοικτὸν παράθυρον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἰσβάλλει ρεῦμα ψυχροῦ ἀέρος.

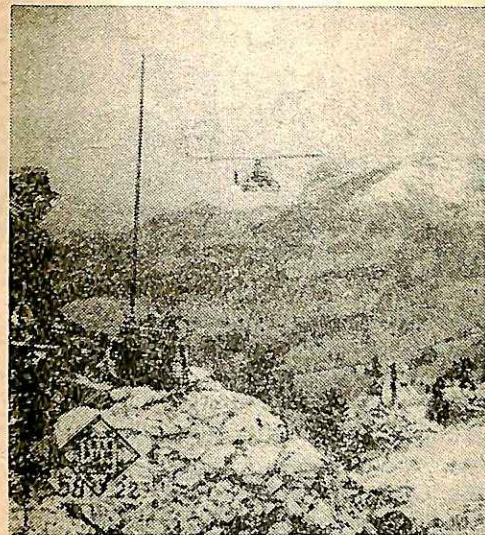
Χρήσιμες γνώσεις

Οἱ δηλητηριάσεις ἀπὸ τὰ σαλιγκάρια

Κάποτε συμβαίνει στὰ χωριά, νὰ παρουσιάζωνται σοβαρὰ συμπτώματα δηλητηρίασεως ἀπὸ τὰ σαλιγκάρια. Τὰ σαλιγκάρια αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ εἶναι ἀκίνδυνα καὶ πολὺ καλὰ καὶ θρεπτικὴ τροφή. Συμβαίνει ὅμως νὰ τῶν διάφορα δηλητηριώδη φυτὰ, ὅπως εἶναι ὁ στρύχνος, ἡ μαγκούτα καὶ τὸ κώνιο. Καὶ τὰ μὲν σαλιγκάρια δὲν δηλητηριάζονται, ἀλλὰ τὸ πεπτικὸ τους σύστημα διατηρεῖ τὸ δηλητήριον. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ τρώμε τὰ σαλιγκάρια μόνον τὰ μαζεῦμε, ἀλλὰ νὰ τὰ ἀφίνωμε ἐπὶ ἕνα τουλάχιστον μῆνα μέσα σὲ καλὰθὶ καὶ νὰ τὰ τροφοδοτοῦμε μὲ πίτουρα. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἀποβάλλουν τὸ δηλητήριον καὶ εἶναι πλέον τελείως ἀκίνδυνα.

Εἶναι ἐπικίνδυνα τὰ μανιτάρια;

Συνήθως ὅλοι λέν, ὅτι ξέρουν νὰ διακρίνουν τὰ μανιτάρια, ἐνὼ δὲν ἔχουν δίκην καὶ μάλιστα, δταν εἶναι μικρά. Γιὰ νὰ πεισθοῦμε ὅτι εἶναι τελείως ἀκίνδυνα, βουτοῦμε μέσα στὸ δοχεῖο, πού τὰ βράζομε, ἕνα ἀντικείμενον ἀσημένιον. Δηλαδή ἕνα νόμισμα, ἕνα κουτάλι, ἕνα κουμπί, ἕνα δαχτυλίδι. Ὅταν τὸ χρώμα τοῦ ἀσημιοῦ δὲν μαυρίσῃ, τὰ μανιτάρια εἶναι ἀκίνδυνα. Ἐὰν ἀλλοιωθῇ πρέπει νὰ πεταχτοῦν ἀμέσως, γιατί ἀν τὰ φάμε, θὰ μᾶς δηλητηριάσουν.

Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἐλικοπτέρου καὶ τοῦ ἀσυρμάτου τηλεφώνου ἀναζητοῦνται κινδυνεύοντες ἀλπινιστὰι.

Μία Στατιστικὴ τοῦ Βαυαρικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, πού ἐδημοσιεύθη προσφάτως, ἀναφέρει 7.712 περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐχρειάσθη ἡ ἐπέμβασις τῶν ἀνδρῶν τῆς ὑπηρεσίας διασώσεως τῶν ἀλπινιστῶν, ἡ ὁποία ἐπέτυχεν νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν ἑκατοντάδων ἐξ αὐτῶν. Εἰς πολλὰς ὅμως περιπτώσεις ἡ βοήθεια ἐφθάσε πολὺ ἀργά, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀνασυρθοῦν, μόνον κατὰ τὸ ἔτος 1957, καταπλακωμένοι ἀπὸ τὰ χιόνια 46 νεκροὶ ἀλπινιστὰι.

Ἐδῶ καὶ 37 χρόνια, ὅταν ὁ Βαυαρὸς Fritz Berger ἱδρυσεν τὴν Φρουρὰν τῶν Ἀλπεων, εἶχε ὡς σκοπὸν διὰ μίαν ὀργανωμένην ὑπηρεσίαν νὰ προστατεύσῃ τὴν ἀνθησιν τῶν ἄλπεων, πρὸς διατήρησιν τῆς ὁμορφίης τῆς φύσεως.

Ἡ συνεχὴς ὅμως αὐξανόμενη κίνησις ἐκδρομῶν καὶ ξένων ἐπισκεπτῶν προσέθεσε νέαν καθήκοντα εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς Φρουρᾶς. Κάθε τόσο παρίστατο ἀνάγκη νὰ περισυλλέγουν καὶ νὰ βοηθοῦν ἐκδρομῆς, περιπατητὰς καὶ χιονοδρόμους.

Σήμερα ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἐκτελεῖται ἀπὸ 2.800 ἄνδρας, οἱ ὁποῖοι σὰν μία ἀνεξάρτητη ὀργάνωσις, μὲ τὸ σῆμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἐπιτελοῦν θεάρεστον καὶ τιμητικὸν ἔργον, βοηθοῦντες ὅσους εὐρίσκονται εἰς κίνδυνον.

Ἐφωδιασμένοι μὲ μικρὰ φορητὰ ἀσύρματα τηλέφωνα, περιπολοῦν τὰς Ἀλπεὶς καὶ πατώντας τὸν μικρὸν διακόπτην τοῦ μικροφώνου ἐρχονται εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τοὺς συναδέλφους τῶν ἄλλης περιπόλου ἢ μὲ καταφύγια ὀρειβατῶν καὶ ὑποσταθμοὺς τῆς ὑπηρεσίας διασώσεως.

«Ἐμπρός—ἐμπρός, ἐδῶ ὁμάς Β.Β.1. πρὸς Β.Β.2., ἀναφέρατε τὴν κατάστασίν σας». Τὸ Β.Β.2. γνωρίζει ἀμέσως λήψιν καὶ θέσιν, ἐνῶ συγχρόνως ζή-

ΠΡΟΟΔΟΙ ΣΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΑΛΠΙΝΙΣΤΩΝ

Γ. Δ. ΠΑΠΠΑ, Χημικοῦ—Μηχανικοῦ

τεῖ τὴν ἀποστολὴν ἐπείγοντως ἱατροῦ. «Ἐνας ὀρειβάτης ἐγλύστρησε εἰς μίαν προσπάθειαν ἀναρρίχσεως καὶ ὑπέστη σοβαρὸν κάταγμα τοῦ μηροῦ. «Εἰδοποιήσατε σταθμὸν διασώσεως διὰ τὴν ἐτοιμασίαν ἀσθενοφόρου. Ἡ μεταφορὰ πρέπει νὰ γίνη τάχιστα, διότι ὁ τραυματίας εἶναι φοβερὰ ἐξησθενημένος».

Ἡ ἐπίπνοος ὅσο καὶ δυσχερὴς αὕτη ἐργασία διηκολύνθη τὸν τελευταῖον καιρὸν μεγάλως διὰ τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν ἀνδρῶν μὲ πολὺ εὐχρηστοκαίελαφρὰ ἀσύρματα τηλέφωνα (teleport). Δι' αὐτῶν ἐπιτυγχάνεται ἀστραπιαίως ἐπέμβασις πρὸς παροχὴν βοηθείας, καλεῖται ὁ ἱατρὸς νὰ σπεύσῃ μὲ οἰονδήποτε μέσον εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχήματος. Πολλὲς φορές ἡ μεταφορὰ τοῦ τραυματίου στὸν πλησιέστερον σταθμὸν πρώτων βοηθειῶν γίνεται μὲ καλὰθὶ συρόμενον ἐπάνω σὲ ἐναέριον καλώδιον, πού συνδέει ἀκραίους σταθμοὺς μὲ τὴν βάσιν. Ἡ συμβολὴ τοῦ ἀσυρμάτου τηλεφώνου ἀπεδείχθη, εἰς αὐτὰς ἰδίως τὰς περιπτώσεις, πραγματικὰ σωτήριος, διότι τὸν τραυματία συνοδεύει πάντοτε ἕνας τῆς ὁμάδος διασώσεως, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ ἀσύρματο τηλέφωνο κατευθύνει τὴν ἐπικίνδυνον μεταφορὰ μὲ τὸ κυλιόμενο καλὰθι, ἐπικοινωνῶντας τότε μὲ τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς καὶ τότε μὲ τὸν σταθμὸν προορισμοῦ, οἱ ἄνδρες τῶν ὁποίων δὲν εἶναι εἰς θέσιν πάντοτε, λόγῳ ὁμίχλης ἢ φυσικῶν προεσχῶν νὰ παρακολουθήσουν τὴν πορείαν τῆς καταβάσεως.

Εἰς τὸν πρώτον σταθμὸν προχείρου βοηθείας ὁ τραυματίας δέχεται τὰς στοιχειώδεις περιποιήσεις καὶ μεταφέρεται μὲ τὸ ἐναέριον βαγόνι, ἐπάνω σὲ φορεῖο, στὸ χωριὸ κατ' εὐθείαν εἰς τὸν ἱατρὸν.

Ἡ θαυμασία αὕτη τεχνικὴ ἐπινόησις ὑπῆρξε ὁ σωτὴρ πολλῶν ἀλπινιστῶν μέχρι σήμερον. Διότι τὸ μήκος τοῦ καλωδίου μεταξὺ τοῦ σταθμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου κυλίσκει ὁ τραυματίας μετὰ τοῦ συνόδου του, φθάνει πολλάκις τὸ χιλιόμετρον, θὰ ἦταν δὲ ἀδύνατον νὰ

διεξαχθῇ ἡ ὅλη συνεννόησις διὰ τὴν ἀσφαλεστέραν μεταφορὰν διὰ ζώσης, διότι ἤδη στὰ 100 μ. μὴ τέτοια συνεννόησις χάνει τὴ δύναμιν τῆς ἀπὸ τὴν παρεμβολὴν βράχων καὶ χαραδρῶν.

Οἱ ἀξιέπαινοι καὶ ἐμπειροὶ ἄνδρες τῆς ὑπηρεσίας διασώσεως ἀλπινιστῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶναι πάντοτε ἐν ἐπιφυλακῇ καὶ ὥπλισμένοι μὲ θάρρος, αὐταπάρνησιν καὶ μὲ τὸ teleport σπεύδουν ἐκεῖ ὅπου ζητοῦνται αἱ ὑπηρεσίαι των. Μία ἀκόμη λαμπρὰ συνεργασία τεχνικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς δράσεως, πού τιμᾷ τὸ ἔμβλημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Στὸ χωριὸ μὲ τ' ἄσπρα σπῖτια ἦρθε ἡ χειμωνιά. Μαζευτήκαν τὰ σπουργίτια καὶ ζητοῦν ζεστὴ γωνιά. Ἐξω ἀπ' τοῦ χωριοῦ τὰ σπῖτια ἦρθε ἡ χειμωνιά.

Τὰ κλαριά δὲν ἔχουν φύλλα, σπόρος πονθενά. Μὲς στὸ τζάκι ἀνάψαν ξύλα καὶ ἔξω τὸ ποντὶ πεινᾷ. Τὰ κλαριά γυμνά ἀπὸ φύλλα, σπόρος πονθενά.

Τὸ καλὸ παιδί θ' ἀνοίξει τότε, τί χαρά! καὶ τὰ ψίχουλα θὰ ρίξει στὰ πουλάκια τὰ μικρὰ. Τὸ θολὸ τζάκι θ' ἀνοίξει τότε, τί χαρά!

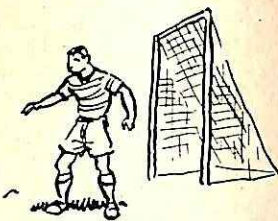
ΕἰΣΗ μαθ. Δημ. Σχολ. Ἀγραφῶν Εὐρυτανίας ἀνοίγουν δρόμον. Juniors of Elem. School Agrafa opening a road through the snow

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

Το ποδόσφαιρο, αν και συγκεντρώνει εις την Ελλάδα το μεγαλύτερο μέρος των αθλουμένων και των φιλάθλων, βρίσκεται στη χαμηλότερη βαθμίδα από άποψως εξέλιξης και αξιολόγου εμφανίσεως των εθνικών μας χρωμάτων.

Αν κρίνει κανείς από την τελευταία διεθνή αναμέτρηση της εθνικής μας ομάδος με τη Γαλλική εις το Παρίσι, όπου, ως γνωστόν, ήττα μας ήταν συνταρακτική με 7-1, δεν φαίνεται να υπάρχει ελπίς βελτιώσεως της θλιβεράς αυτής καταστάσεως. Γιατί, όπως ξέρομε, αυτό το 7-1 δεν είναι ούτε το πρώτο ούτε το δεύτερο και ασφαλώς δεν θα είναι ούτε το τελευταίο, αν εξακολουθήσουν τα πράγματα να πηγαίνουν όπως πάν εδω και χρόνια τώρα.

Κανένα ενδιαφέρον δεν υπάρχει για την πρόοδο του αθλήματος και μόνον μηχανική διεξαγωγή των αγώνων των διαφόρων πρωταθλημάτων γίνεται. Ούτε φροντίδα για καλή διαίτη—ούτε μέριμνα για βελτίωση της τεχνικής, ούτε μέτρα για την εξάλειψη των αθλιότητων, που παρουσιάζονται διαρκώς στα γήπεδα με τις αντιαθλητικές εκδηλώσεις, τα έπεισόδια, τους τραυματισμούς και τις φασαρίες, που καταρράκωσαν την αθλητική ιδέα και δημιουργούν φανατικούς έχθρους του σπόρ. Αυτά

και άλλα πολλά είναι τα αίτια, που το Ελληνικό ποδόσφαιρο πηγαίνει απ' το κακό στο χειρότερο, ενώ όχι μόνο στον αθλητισμό του στίβου, αλλά και σε πολλά άλλα όπως στο μπάσκετ—μπαλ, στην κωπηλασία, στη σκοποβολή, στην κολύμβηση κλπ, ή εξέλιξι των αθλουμένων μας μπορεί μὲν να είναι βραδεία, αλλά είναι τουλάχιστον αισθητή τα τελευταία χρόνια. Το ποδόσφαιρο όμως, όπως είπαμε και στην αρχή, έχει την μερίδα του λέοντος σε αριθμό ασχολουμένων με αυτό, που φθάνει σχεδόν στα 4/5 των ασκουμένων και των φιλάθλων της χώρας μας. Γι' αυτό και το ζήτημα πρέπει να απασχολήσει σοβαρότερα τους διοικούντας τον εξωσχολικό αθλητισμό.

Κατά την γνώμη μας, ένα από τα βασικά μειονεκτήματα, που εμποδίζουν την ανάπτυξη του Ελληνικού ποδοσφαίρου ώστε να πλησιάσει κάπως το επίπεδο του ξένου, είναι η έλλειψις ομαδικού πνεύματος, που παρατηρείται στους νέους μας. Και αυτό είναι σημαντικό. Γιατί αν υπάρχει κάτι, που πρέπει να καλλιεργούν στο άτομο τα ομαδικά αυτά παιχνίδια, είναι ακριβώς το ομαδικό πνεύμα. Η συνεργασία, η συνοχή, η αλληλοβοήθεια, η αλληλεγγύη, η ένωση των δυνάμεων για την επιτυχία πρέπει να είναι το ουσιαστικό αποτέλεσμα των νέων από τις

αθλητικές παιδιές. Αυτό όμως το προσόν, που είναι το στοιχειώδες, αλλά και το βασικότερο των ομαδικών παιχνιδιών είναι σχεδόν ανύπαρκτο στις ελληνικές ποδοσφαιρικές ομάδες, όπου κυριαρχεί ο ατομισμός. Όλοι οι ποδοσφαιριστάι προσπαθούν να επιδειχθούν εις βάρος των άλλων και φυσικά του συνόλου. Ομαδικό όμως παιχνίδι χωρίς συνοχή δεν νοείται. Έδω, εν τούτοις, όλοι παίζουν για την εξέδρα και για να επιτύχουν μόνοι τους γκολ, πράγμα που, όπως είναι επόμενο, σπανιότατα κατορθώνουν. Έτσι, η διαφορά απόδοσεως των ομάδων μας έναντι των ξένων γίνεται καταθλιπτική εις βάρος μας. Γι' αυτό θα πρέπει να αποκλείονται τουλάχιστον από την εθνική ομάδα οι ατομιστάι.

Αλλά αναφέρομε μόνον μερικές ελλείψεις στο τεχνικό μέρος, όπως την ατμηλησία, που επικρατεί στην προετοιμασία μιας εθνικής ομάδος—για την οποία θα έπρεπε, για ευνοήτους λόγους, να επιδεικνύεται ιδιαίτερο ενδιαφέρον—την προχειρότητα, αν μή τι άλλο, στην συγκρότησι της και την παντελή έλλειψι προπονήσεως των παικτών της.

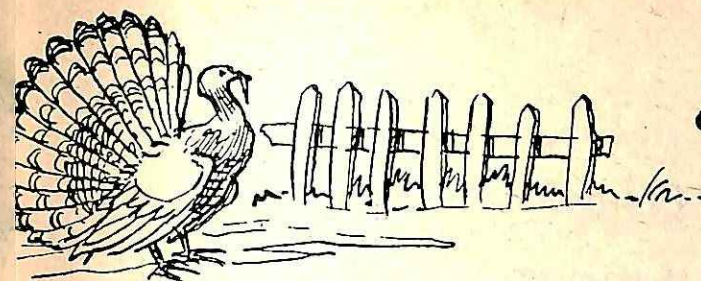
Αν αυτά τα στοιχειώδη δεν διορθωθούν, δεν πρόκειται να ιδούμε το Ελληνικό ποδόσφαιρο σε καλλίτερη θέση απ' αυτήν, που βρίσκεται σήμερα.

να το επιδέσωμεν με επίδεσμον.

γ) Να στείλωμε τον τραυματίαν εις τον ιατρόν.

Παρόμοια τραύματα, ακόμη και αν είναι ελαφρά, πρέπει να τα βλέπη το ταχύτερον ο ιατρός. Αυτός, εκτός από την θεραπείαν του τραύματος, θα κάμη αν κρίνη αναγκαίον, μίαν ένεσιν αντιτετανικού όρρου, που είναι αποτελεσματικώτατος· ποτέ μη περιμένετε να εκδηλωθή η ασθένεια για να δράσετε. Τότε θα είναι πλέον άργα.

Πρέπει να σημειωθή ότι ο αντιτετανικός όρρος για να έχη πραγματική προφυλακτική αξία, είναι απαραίτητο να ένεργηθή μέσα εις το πρώτο εξέαυρο από του τραυματισμού.

Ο ΔΙΑΝΟΣ

ΕΜΜ. ΑΝΑΣΗ, Γεωπόνου

λάπτονται σε 20-21 ημέρες, οφείλομε για να έχουμε ταυτόχρονη εκκόλαφι, να τα τοποθετήσωμε 10 ημέρες άργότερα. Η διάνια κατόπιν αναλαμβάνει να μας τα παραδώση ταυτόχρονα.

Βλέπετε λοιπόν τί πολύτιμο πουλερικό είναι ;

Έχει βέβαια και τα μειονεκτήματά του ο διάνος. Άλλωστε, ουδέν καλόν άμυγές κακού». Είναι λίγο ιδιότροπος και έριστικός. Δεν έννοει να κουρνιάζη στις ίδιες θέσεις με τις κότες. Πάντα αγαπά τα ψηλώματα.

Το καλοκαίρι, δεν έννοει να κουρνιάζη μέσα στο κοτέτσι. Διαλέγει δένδρα, κεραμίδια στεγών και εκεί κοιμάται χωρίς να έννοηθη από κανένα. Τον χειμώνα όμως ; Αν είναι κοινό το κοτέτσι, τότε υποφέρουν οι κότες.

Άλλο ελάττωμα, που έχει, είναι που τρέχει στη βοσκή. Έτσι τα μικρά του αναγκάζονται και αυτά να τρέχουν και υποφέρουν.

Κατά τα άλλα ο διάνος είναι βολικός.

Μιά άλλη δυσκολία παρουσιάζεται στην ανατροφή των διανιών. Όταν εκκολαφθούν από το αυγό, έχουν ανάγκη από ιδιαίτερη περιποίησι και τροφή. Τρών μόνον αυγά, είτε χτυπητά με πείπουρο ανακατεμένο ή λίγο σφιχτά. Μόλις γίνουν ενός μηνός βόσκουν καλά με τη μάνα τους, που τα προστάττει και τα οδηγεί, αλλά κατόπιν πάλιν πρέπει να τα προσέξωμε, γιατί αρχίζουν να βγάζουν στο λαιμό τους τα κόκκινα κρεατάκια. Κατά το διάστημα αυτό έχουν άνορεςίς και πυρετό. Για να τα εύκολύνωμε, τους δίνομε χόρτο χλωρό άφθονο, ανακατεμένο με κρομμύδι φιλοκομμένο, και πρέπει να τα έχωμε πάντοτε σε μέρος άερικό, έστω και με τη μάνα τους.

Παθαίνουν ακόμη και από μιά άρρώστια, την έντερηπατίτιδα, που την ονομάζουν οι γεωργοί μας σκοταρίλα, αλλά από τον 4-5ον μήνα και πέρα. Η άρρώστια αυτή γιατρεύεται σήμερα με ένα νεώτατο φάρμακο, ενώ σε περασμένες εποχές έφερνε μεγάλες καταστροφές.

Τον διάνο είναι δυνατόν να τον αναθρέψωμε και ομαδικά. Δηλαδή πάνω από 50 κεφάλια. Υπάρχουν στον τόπο μας γεωργοί, που τρέ-

φουν και 500. Σήμερα ο διάνος ομαδικά τρέφεται σε μερικά χωριά της Βοιωτίας, Πελοποννήσου και Θεσσαλίας. Στα χωριά αυτά κάνουν αποκλειστικώς αυτή τη δουλειά. Ανατρέφουν διάνους, τους οποίους κατά τα Χριστούγεννα φέρουν στις πόλεις. Οι διάνοι αυτοί εκκολάπτονται από διάνες κλώσες ή και κλωσσομηχανή. Μένουν στα χωριά σε ιδιαίτερα κοτέτσια, ως ότου θερισθούν τα σιτάρια και κατόπιν τους βόσκουν σαν τα πρόβατα. Έπειδή τρών χλωρό χορταράκι, σπόρους σιταριού και έντομα στα θερισμένα σιταροχώραφα, γίνονται τετράπαχοι. Πολλοί ζυγίζουν 6 όκάδες.

Το εισόδημα του διάνου είναι μεγαλύτερο από της κότας, γιατί αν ή κότα γεννήση 200 αυγά, τα μισά τα θέλει για να συντηρηθή. Συνεπώς θα μας άφιση κέρδος 100 αυγά.

Ο διάνος στο ίδιο διάστημα, γεννά 25-30 αυγά και το όλιγώτερο 4-5 όκάδες κρέας καθαρό. Επί πλέον και τα πούπουλα, που τα κάνομε ξεσκονιστήρια.

Υγιεινές τροφές

ΚΑΡΟΤΤΑ

Περιέχουν μηλικά και φωσφορικά άλατα άσβεστίου και ποτάσας. Επίσης σίδηρο και ίχνη μαγγανίου, το όποιον σε ελάχιστα τρόφιμα υπάρχει. Δεν πρέπει να λείπουν όχι μόνον από τα δσπρια και τις χορτόσουπες, αλλά και από το βραστό κρέας και ψάρι.

Στην Εύρώπη, το καροττόζουμο τείνει να αντικαταστήση το χαμομήλι των βρεφών. Επίσης πειράματα απέδειξαν ότι λαγοί τρεφόμενοι αποκλειστικώς με καρόττα παρουσιάζουν μεγάλη άντοχή στη φυματίωσι.

Οι Έλληνες δεν αγαπούν πολύ τα καρόττα, αλλά οι ξένοι τα θεωρούν ένα από τα εκλεκτότερα φαγητά.

Απαγορεύεται όμως στους διαβητικούς.

(Από το βιβλίο «Τροφή και Ζωή» Άννας Κασιόγας)

Τραύματα, που πιθανόν να καταλήξουν εις τέτανον

Ο τέτανος είναι μία σοβαρά ασθένεια, που, παρ' όλας τās σημερινās προόδους της έπιστήμης, τās περισσοτέρας φορές καταλήγει εις τον θάνατον. Το μικρόβιον, που προκαλεί τον τέτανον ζή μέσα εις το παχύ έντερον των άλόγων. Ως εκ τούτου εύρίσκεται παντού όπου υπάρχει κοπριά των άλόγων, εις τους δρόμους, τους κήπους, τα χωράφια, τους σταύλους κλπ.

Τα μικρόβια αυτά αναπτύσσονται κυρίως εις τραύματα, που προκαλούνται από μυτερά αντικείμενα, καρφιά, μυτερά σίδερα κλπ. και γενικά σε άκάθαρτα τραύματα.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

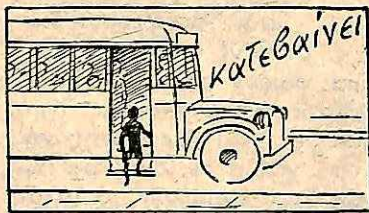

Τα τραύματα αυτά συνήθως δεν παρουσιάζουν αιμορραγίαν κι έτσι δεν γίνεται με το αίμα απόπλυσις του τραύματος και δυσκολώτερα καθαρίζονται. Ο άέρας δεν φθάνει εις όλα τα μέρη του τραύματος και η έλλειψις του έννοει την ανάπτυξιν του μικροβίου του τετάνου.

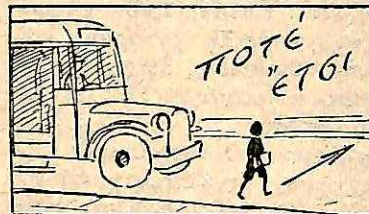
Αι πρώται βοήθειαι, που ήμπορούν να παρασχεθούν εις την περίπτωση αυτήν, είναι :

α) Να καθαρίσωμε το τραύμα με προσοχή και επιμέλεια.
β) Να επιθέσωμε γάζαν και

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Ο Νίκος κατοικεί μακριά. Και για να πάει σχολείο, ή και στο κατηχητικό, παίρνει λεωφορείο. Κι άμα στη στάσι κατεβή, αν αντίκρυν θά πάει, απ' τὸ λεωφορείο μπρὸς ποτέ του δὲν περνάει.

Μὰ περιμένει. Καὶ ἀφοῦ ἐκεῖνο ξεκινήσει, τότε, ὅπως πάντοτε, κοιτᾷ δεξιά κι ἀριστερά του κι ἂν τροχοφόρα δὲν περνοῦν, χωρὶς ν' ἀργοπορήσει, εὐθὺς ἀπέναντι περνᾷ καὶ πᾶει στὴ δουλειά του.

Λοιπὸν καὶ σεῖς, παιδιά μου, αὐτὰ νὰ μὴν τὰ λησμονήτε

Πάντα νὰ τᾶχετε στὸ νοῦ καὶ νὰ τὰ ἐκτελήτε.

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 5)

σταυρό. Καὶ ὁ ἐμπνευσμένος καὶ ἀφοσιωμένος σταυροφόρος, κατάκοπος καὶ τσακισμένος οἰκονομικά, ἀλλὰ πάντα γεμάτος ἀπὸ ἐνθουσιασμό καὶ πίστι, εἶδεν ἐπιτέλους νὰ πραγματώνεται τὸ μεγάλο καὶ πανανθρώπινο ὄνειρό του. Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἰδρύθηκε καὶ στερεώθηκε γιὰ πάντα.

Ἀλλὰ τότε ἀκριβῶς—τὸ γράφει κανεὶς καὶ ντρέπεται ὡς ἄνθρωπος καὶ πονεῖ—ὁ Ἐρρίκος Ντυνάν, αὐτὸς ποὺ εἶχε πολεμήσει τόσο γενναῖα καὶ τόσο ἀποτελεσματικά τὴ δυστυχία, τότε ἀκριβῶς τὴν ἐγνώρισε προσωπικά καὶ ὁ ἴδιος! Αὐτὸς, ποὺ εἶχε κηρύξει ὅτι «ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀδελφοί· γιατί νὰ προσενῇ τόσο πόνος ὁ ἓνας στὸν ἄλλο;» ἐδοκίμασε καὶ ὁ ἴδιος τὸν πόνος, ποὺ τοῦ ἐπροκάλεσαν οἱ συνάνθρωποί του! Καὶ αὐτὸς, ποὺ ἐξόδεψε ὁλόκληρη τὴν περιουσία του γιὰ νὰ ὑπηρετήση τὴν ἀνθρωπότητα, βυθίστηκε στὴ φοβερότερη, φτώχεια καὶ ὑπέφερε τὶς χειρότερες στερήσεις, κακουχίες καὶ ταπεινώσεις!

Οἱ πιστῶταί του τὸν ἐκήρυξαν χρεωκόπο καὶ τὸν κατεδίωκαν. Οἱ συμπατριῶτες του καὶ οἱ φίλοι του τὸν ἐγκατέλειψαν. Καὶ τὸ φοβερότερο: ὁ ἴδιος ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τὸν εἶχε παραγκωνίσει! Καὶ αὐτὸς, ποὺ ὕψωσε καὶ στερέωσε τὸ λαμπρὸ οἰκοδόμημά του, ἔφτασε στὴν ἀνάγκη νὰ κοιμάται κάτω ἀπὸ τὶς γέφυρες τοῦ Σηκουάνα!

Ἀλλὰ ἐνῶ, ἐπειτα ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐγκατάλειψι καὶ τὴν ἀγνωμοσύνη, θὰ ἐπερίμενε κανεὶς ὅτι τὰ ὠραία καὶ μεγάλα φτερά τῆς ψυχῆς του θὰ τσάκιζαν, ὅτι ὁ γέρος καὶ δυνατὸς χαρακτήρας του θὰ λυγίζε καὶ θὰ ὑποταζόταν, καὶ ὅτι ἡ γεμάτη ἀπὸ δρᾶσι καὶ δημιουργία ζωὴ του θὰ κατακυλοῦσε καὶ θὰ χανόταν μέσα σὲ θανάσιμη ἀποτελμάτῳσι, ὁ Ἐρρίκος Ντυνάν, μὲ τὴν ψυχὴ πάντα ὀρθία καὶ ἴσια, μὲ τὸν χαρακτήρα πάντα ἀκαμπτο καὶ ἀτράνταχτο, μὲ τὴ ζωντανία καὶ τὴ δύναμι νὰ γεμίζουν πάντα τὴ ζωὴ του, ἔδωσε καὶ πάλι στὸν κόσμος ὁλόκληρο δυὸ ὑψηλὰ καὶ φωτεινὰ παραδείγματα ἀνθρωπιᾶς, δυὸ ὑπέροχα καὶ ἐπιβλητικὰ διδάγματα ἀγνοῦ καὶ ἀληθινοῦ Χριστιανικοῦ πνεύματος.

Ὅταν, τὸ 1870, οἱ Γερμανοὶ ἐπολιορκοῦσαν τὸ Παρίσι, ὁ Ντυνάν, ἀφήνοντας τὶς ὑγρὲς χέφυρες, ποὺ τὸν ἐστέγαζαν, καὶ σπάζοντας τὴ φοβερὴ μόνωσι, ποὺ τὸν κατέπνιγε, ἔτρεξε καὶ ὑπηρετήσε τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ—αὐτὸς, ὁ δημιουργὸς του!—ὡς ἀπλὸς τραυματιοφορεὺς, καὶ μπαίνοντας ἐπικεφαλῆς ἑνὸς πλήθους ἀμάχων πολιορκουμένων μὲ τὴ σημαία τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ στὸ χέρι, κατῶρθωσε—γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου—νὰ μεταφέρῃ τὸ πλῆθος αὐτὸ ἔξω ἀπὸ τὴν πολιορκημένη πόλι, χωρὶς οἱ Γερμανοὶ νὰ τὸ πυροβολήσουν, διότι τὸ ἐπροστάτευε ἡ σημαία!

Ἡ δευτέρη περίπτωσι ἦταν ὅταν, γέρος πιά καὶ ἄρρωστος, εἶχε ἀποσυρθῇ σ' ἕνα ταπεινὸ νοσοκομεῖο κοντὰ στὶς ὀχθες τῆς λίμνης Κωνσταντίας, στὴ μικρὴ πόλι Χάϊντεν, ἀνάμεσα σὲ ἄλλους ἀγνωστους, κι ἀνώνυμους ἀπόκληρους τῆς ζωῆς. Ἐκεῖ ἡ μεταμέλεια τῶν ἀνθρώπων ἦρθε καὶ τὸν βρῆκε μὲ τὴ μορφή τοῦ μεγάλου βραβεῖου Νόμπελ! Καὶ ὁ Ντυνάν, ποὺ δέχτηκε τὴν τιμὴ μὲ ἀνακούφισι καὶ ἱκανοποίησι, ἔκαμε τὴ μεγάλῃ χειρονομία, πού, καὶ στὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς ζωῆς του, ἔδειξε τὸ ὑπέροχο ψυχικὸ μεγαλεῖο του: Ἐπρόσφερε στὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ ὁλόκληρο τὸ χρηματικὸ ποσὸν τοῦ βραβεῖου!

Ἔτσι ἐκορύφωσε κι ἐπεστέγασε ὁ Ἐρρίκος Ντυνάν τὴν ὠραία, φωτεινὴ καὶ γόνιμη ζωὴ του, ποὺ ἔσβησε ἡσυχὰ καὶ ἀθόρυβα στὶς 30 Ὀκτωβρίου τοῦ 1908 στὸ νοσοκομεῖο τῆς μικρῆς Ἑλβετικῆς πόλεως, ἀφήνοντας στὴν ἀνθρωπότητα τὸ ὑψηλὸ ὑπόδειγμα ἐνὸς ἀληθινοῦ καὶ μεγάλου Ἀνθρώπου.

Μ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΣΤΟΝ ΕΡΡΙΚΟ ΝΤΥΝΑΝ

Τὸν πόνος τὸν ἀνθρώπινο τόσο τὸν ἐννοιωσες βαθειὰ καὶ τόσο ἔτσι ματώθηκαν γι' αὐτὸν τὰ σωθικά σου, ποὺ τῆς συμπόνιας ἐμβλημα μᾶς ἔγινε ἄσπρο ἕνα πανί, σὰν τὴν ψυχὴ σου, μὲ σταυρὸ ἀπ' τὸ αἷμα τῆς καρδίας σου.

Οἱ τρεῖς δύντροφοι

ΓΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

Γύρω ἀπὸ τὰ ζῶα, τὶς ιδιότητες, τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά τους, ἔχουν δημιουργηθῇ διάφοροι νεοελληνικοὶ μῦθοι. Οἱ περισσότεροι εἶναι παραλλαγές τῶν μύθων τοῦ Αἰσώπου, ποὺ δείχνουν τὴ μυθοπλαστικὴ ἱκανότητα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Πολλοὶ μῦθοι ἔχουν σκοπὸ διδακτικό, ἄλλοι πάλι θέλουν νὰ μᾶς παρουσιάσουν τὰ ζῶα στὶς σχέσεις τους μεταξύ τους καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Μία τέτοια ἱστορία μὲ πρωταγωνιστὰς τὴν ἄλεπού, τὸν λύκο καὶ τὸν γαῖδαρο εἶναι καὶ ἡ ἀκόλουθη, ποὺ μᾶς ἐμφανίζει ἀνάγλυφο τὸν χαρακτήρα τῶν ζώων αὐτῶν.

Μιά φορὰ μιά ἄλεπού κι ἓνας λύκος ἐπερπατοῦσαν ἀνάμεσα σὲ λιβάδια καὶ κτήματα κατεβαίνοντας πρὸς τὴ θάλασσα. Στὸ δρόμο ποὺ ἐπῆγαιναν, εἶδαν ἀπὸ μακριὰ ἕνα γαῖδαρο, ποὺ ἔβασκε καὶ σκέφθηκε νὰ τὸν πάρουν μαζί τους γιὰ νὰ τὸν φᾶν. Τὸν ἐπλησίασαν λοιπὸν, τὸν ἐχαιρέτησαν καὶ τοῦ εἶπαν:

«Καλὴμέρα σου κύριε—Γαῖδαρε. Δὲν ἔρχεσαι μαζί μας νὰ πᾶμε κανένα μικρὸ ταξιδάκι μὲ τὴ βάρκα νὰ διασκεδάσωμε, νὰ ξεσκάσης κι ἐσύ, ποὺ ὅλη τὴν ἡμέρα δουλεύεις γιὰ τὸ ἀφεντικό σου;

Ὁ γαῖδαρος σκέφθηκε λιγάκι, κοί-

ΠΟΣΟ ΖΟΥΝ ΤΑ ΖΩΑ

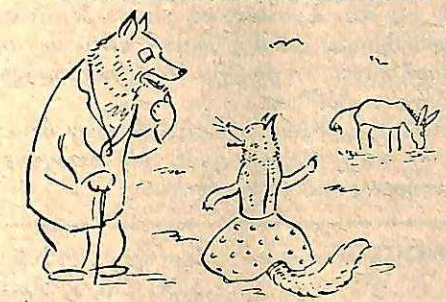
Τὸ ἄλογο καὶ τὸ γαϊδούρι 35 χρόνια. Τὸ βῶδι 25, ὁ χοῖρος 18, τὰ γίδο-πρόβατα 15, ὁ σκύλλος 22, ἡ γάτα 16, ἡ χίνα 20, τὸ κουνέλι 9, ὁ λαγὸς 8, ἡ φραγκόκοτα 12, ἡ ἄλεπού 16, ἡ ἀρκουδα 21, καὶ ἡ φάλαινα 1000 χρόνια.

*

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ

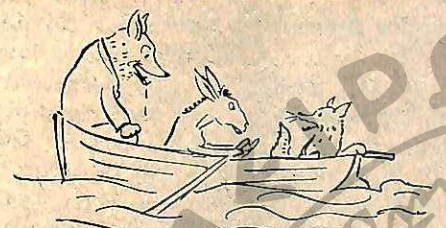
Τὰ ἐντομα ἔχουν ἀσυγκρίτως μεγαλύτερη δύναμι ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο μὲ ἀναλογία πρὸς τὸ σῶμα τους. Τὸ ρεκόρ τοῦ βάρους, ποὺ μπορεῖ ὁ πιὸ δυνατὸς ἄνθρωπος νὰ φέρῃ ἐπάνω στοὺς ὤμους του, δὲν ὑπερβαίνει τὰ 200 κιλά. Τὸ βάρος αὐτό, κρίνεται μὴδαιμόνιο, ὅταν σκεφθοῦμε ὅτι μιά ἀκρίδα, μπορεῖ νὰ σηκώσῃ 120 φορές βαρύτερο πρᾶγμα ἀπὸ τὸ σῶμά της. Ὑπάρχουν ἐντομα, ποὺ μετακινοῦν βάρος 153 φορές πιὸ μεγάλο ἀπὸ τὸ σῶμά τους. Ὁ ἄνθρωπος θὰ ἦταν ἴσος πρὸς τὰ ἐντομα, ὅταν μπορούσε νὰ μετακινήσῃ δυὸ βαγόνια, ὅταν τὸ καθένα θὰ εἶχε βάρος 20 τόννων.

ταξε κάτω τὴ θάλασσα, ποὺ γυάλιζε σὰν ἀσημένια, καὶ μετὰ ἀπάντησε: «Μετὰ χαρᾶς, σύντροφοι, ἔρχομαι μαζί σας». Κατέβηκαν λοιπὸν κάτω στὸ γιᾶλο, μπῆκαν μέσα σὲ μιά βάρκα καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ ταξίδι τους.

Εἶδαν ἀπὸ μακριὰ ἕνα γαῖδαρο

Ὁ καιρὸς ἦταν ἡρεμος, ὁ ἀνεμος ἐλαφρὸς κι ἡ βάρκα γλιστροῦσε ἀπᾶνω στὰ κύματα. Σὰν ἐπροχώρησαν ἀρκετά, ὁ λύκος, ποὺ ἦταν δασκαλεμένος ἀπὸ τὴν ἄλεπού λέγει στὸ γαῖδαρο: «Ἀκουσε, κύριε-γαῖδαρε, ἐδῶ στὴ θάλασσα, ποὺ βρισκόμαστε, δὲν

Καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ ταξίδι τους...

πατοῦμε σὲ στερεὸ ἐδαφος. Μιά τρικυμία ξαφνικὴ νὰ μᾶς βρῇ, μπορεῖ καὶ νὰ πνιγοῦμε. Γι' αὐτὸ πρέπει ὁ καθένας μᾶς νὰ ἐξομολογήσῃ τὶς ἀμαρτίες του, νὰ ἰδοῦμε τί ἔχομε κάνει».

Ὁ γαῖδαρος δὲν ἐκατάλαβε στὴν ἀρχὴ τὴν πονηριά τους καὶ τοὺς εἶπε: «Σύμφωνος εἶμαι, κι ὡς ἀρχίσωμε». Ἀρχισε λοιπὸν νὰ λὲι ὁ καθένας τὶς ἀμαρτίες του. Ἡ ἄλεπού εἶπε πρώτη πῶς ἐπνιγε τὶς κόττες καὶ τὶς ἔτρωγε μὲ τὰ παιδιά της. Ὁ λύκος πάλι πῶς ἔκλεβε τ' ἀρνιά ἀπὸ τὰ κοπάδια καὶ τὰ ἔτρωγε. Βρῆκαν ὅμως πῶς ἦταν κι οἱ δυὸ ἀθῶοι, γιατί ἔτσι εἶχαν γίνῃ ἀπὸ τὸν Θεό. Ἐπειτα ἦλθε κι ἡ σειρά τοῦ γαϊδάρου. «Ἐγώ, τοὺς ἔδωκε ἀπὸ μιά δ. νατὴ κλωτσιὰ τοῦ καθενός.

λέει ἐκεῖνος ὁ κακομοῖρης, εἶμαι πιὸ ἀθῶος ἀπὸ σᾶς. Οὔτε ἀρνιά τρώω, οὔτε κόττες. Ἄλλο ἀπὸ χορτάρι καὶ σανὸ δὲν ἔχω δοκιμάσει».

—Μὰ γιὰ σκέψου, γιὰ σκέψου, τοῦ φώναζε τότε ἡ ἄλεπού, τίποτ' ἄλλο δὲν ἔφαγες ποτὲ σου; Πρόσεξε γιατί πρέπει νὰ μᾶς πῆς τὴν ἀλήθεια».

—«Μονάχα μιά φορὰ, μπῆκα κι ἐγώ σ' ἕνα περιβόλι, εἶπε, ἀφοῦ σκέφθηκε ὁ γαῖδαρος, κι ἔφαγα λίγα μαρούλια. Αὐτὸ εἶναι ὅλο, ποὺ ἔκαμα».

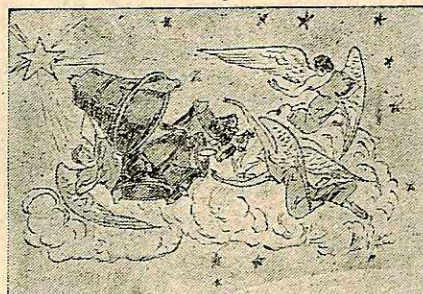
—«Πῶ, πῶ, λέει τότε ἡ ἄλεπού. Πῶ, πῶ ἀμάρτημα ποὺ ἔκανες. Καὶ δὲν μᾶς λές, γαῖδαρε, πῶς τάφαγες τὰ μαρουλόφυλλα, ἔτσι ὡμά, ἢ τὰ βούτηξες στὸ λάδι καὶ στὸ ξύδι;»

Ὁ γαῖδαρος, ὅταν εἶδε ὅτι οἱ δύο του σύντροφοι ἀγρίεψαν τοὺς εἶπε ἀμέσως ὅτι τὰ ἔφαγε ἔτσι σκέτα, δίχως λάδι καὶ δίχως ξύδι. Μὰ ἡ ἄλεπού κι ὁ λύκος βρῆκαν τότε μεγαλύτερο τὸ ἀμάρτημα κι ἀποφάσισαν νὰ ρίξουν τὸ γαῖδαρο στὴ θάλασσα γιὰ νὰ μὴν πέσῃ τάχα ἡ ἀμαρτία του ἐπάνω τους. Ὁ γαῖδαρος ὅμως κατᾶλαβε τὶς κακές τους διαθέσεις καὶ σκέφθηκε πῶς νὰ γλυτώσῃ καὶ νὰ τοὺς πληρώσῃ μάλιστα γιὰ τὴν κακία τους. Εἶπε λοιπὸν στὴν ἄλεπού καὶ στὸν λύκο: «Σταθῆτε πρῶτα νὰ σᾶς δείξω κάτι γιὰ τὸ καλὸ σας, κι ὕστερα μὲ ρίχνετε στὴ θάλασσα. Κάτω ἀπὸ τὸ πόδι μου ἔχω γραμμένο ἕνα μεγάλο μυστικὸ, ποὺ πρέπει νὰ τὸ διαβάσετε καλὰ καλὰ, γιατί θὰ ἔχετε μεγάλο ὄφελος:

Ὁ λύκος κι ἡ ἄλεπού ἔσκυψαν τότε νὰ ἰδοῦν τί εἶχε κάτω στὸ πέλμα τοῦ γαϊδάρου. Ὁ λύκος ἔβαλε μάλιστα καὶ τὰ γυαλιά του γιὰ νὰ διαβάσῃ καλύτερα. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ γαῖδαρος τοὺς ἔδωσε ἀπὸ μιά δυνατὴ κλωτσιὰ τοῦ καθενός καὶ τοὺς πέταξε στὴ θάλασσα. Ἔτσι ἐτιμώρησε τοὺς δυὸ κακοὺς συντρόφους τοῦ ταξιδιοῦ του κι ἐγλύτωσε ἀπὸ τὰ νύχια τους.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Σκίτσο ΣΟΦ. ΠΕΤΣΙΚΑ
ΕΣΝ μαθ. Έμπ. Σχολ. Θηλ. Αθηνών

ΣΚΑΛΑ

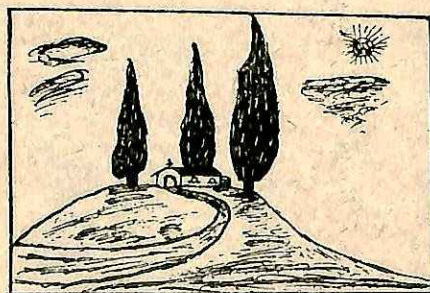
- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)

- 1) Αντιθετικός σύνδεσμος.
 - 2) Νήσος Κυκλάδων.
 - 3) Όρος Θεσσαλίας.
 - 4) Ένας από τους 7 σοφούς.
 - 5) Λίμνη Έλβετίας.
 - 6) Κύριον όνομα.
 - 7) Ποδοσφαιριστής διεθνής του Όλυμ-
πιακού.
 - 8) Πρωτεύουσα της Ήπειρου.
 - 9) Άγιος.
 - 10) Έτσι ονομάσθη ο Νικηταράς.
- ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΒΕΛΑΣ
Γυμνάσιον Άργους.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Πόση έκταση έχει η Αίθιοπία;
και πόσο πληθυσμό;
- 2) Ποία ή Πρωτεύουσα της Νοτ. Κορέ-
ας και πόσο πληθυσμό έχει;
- 3) Τι πολίτευμα έχουν αϊ Ινδία;
- 4) Πόση έκταση έχουν αϊ Η.Π.Α. και
πόσο πληθυσμό;

ΣΠ. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
Μαθ. Έμπ. Σχολ. Μαρκοπούλου

ΕΥΑΓΓ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ
Γυμν. Παρ. Γόννων

ΕΛΑ ΧΡΙΣΤΕ

Στή Βηθλεέμ γεννήθηκε' ο Χριστός
έλαμψε ο ήλιος κ' είχε ή θάλασσα γαλήνη
τόν Ούρανό έν άστρο γέμισε με φώς
κι άνοις' ή γή κι άπλώθη καλωσύνη.

Έλα, Χριστέ, άκόμα μιά φορά,
πον' το σκοτάδι πάλι άπλώθη στην ψυχή μας,
ποδναι τά μύση πιό φαρμακερά,
έλα και φώτισε το δρόμο της ζωής μας.

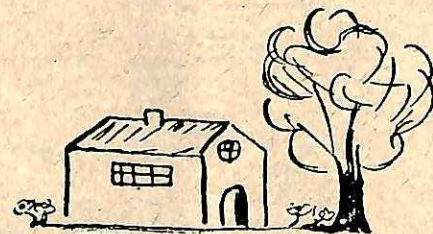
Έλα σάν φώς μέσ' στο σκοτάδι ν' άπλωθής
σάν τών παράδων νά φωτίσης τη ζωή μας
στου καθενός μεσ' την ψυχή νά γεννηθής
παντοτεινά νά σ' έχωμε μαζί μας.

Λ. ΚΑΛΛΑΡΑΣ
Γυμν. Νεμέας

ΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΑ

- 1) Σε τί μοιάζει ο άνθρωπος με τη
βελόνα;
- 2) Ποιά πόλις κυλάει;
- 3) Ποιά μικρή πόλις έχει πολύ άλάτι;
- 4) Υπάρχει Έλληνική πόλις, που
ταξιδεύει έφιππος;

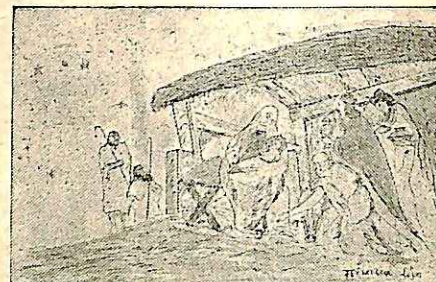
ΠΥΡΠΑΡΑΣ Δ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Β' Γυμνάσιον Άρρένων Τριπόλεως

Αΐζα Κωστας Κουμανιων,

ΣΚΑΛΑ

- 1) Ρ
 - 2) Ρ
 - 3) Ρ
 - 4) Ρ
 - 5) Ρ
 - 6) Ρ
 - 7) Ρ
 - 8) Ρ
 - 9) Ρ
 - 10) Ρ
- 1) Θεά τών Αιγυπτίων
 - 2) Όργανον αίσθήσεως
 - 3) Ποταμός Ευρώπης
 - 4) Θα γίνουν οι προσεχείς ολυμπιακοί
αγώνες (γεν.).
 - 5) Άνεκάλυψε το ήλεκτρονικό μικρο-
σκόπιο το 1931.
 - 6) Είς τών 12 υιών του Ιακώβ
 - 7) Ποταμός διασχίζων την Μαντζου-
ρίαν (άντιστρόφως).
 - 8) Άνεκάλυψε το άεροπλάνον το 1903.
 - 9) —Νταχάν το ύψηλότερο βου-
νό της Άβησσυνίας. (4.600 μ.).
 - 10) Μουσική νότα.
- ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΡΑΤΣΩΛΗΣ
Μαθητής Γυμνασίου Θηβών

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ Σκίτσο ΣΟΦ. ΠΕΤΣΙΚΑ
ΕΣΝ μαθ. Έμπ. Σχολ. Θηλ. Αθηνών

ΣΚΑΛΑ

- 1) - - - - -
- 2) - - - - -
- 3) - - - - -
- 4) - - - - -
- 5) - - - - -
- 6) - - - - -

- 1) Σύνδεσμος.
- 2) Ήτο ή Ήρα.
- 3) Όστις πολεμά γενναίως.
- 4) Συμπεπικνωμένοι ύδρατμοί.
- 5) Έθνικός ευεργέτης.
- 6) Μεγάλη όροσειρά.

Τά άρχικά γράμματα τών λέξεων σχη-
ματίζουν πρωτεύουσα εύρωπαϊκού Κρά-
τους.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ
Γυμνάσιον Άργους

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

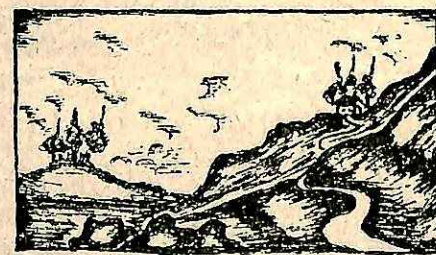
- 1) Γιατρέ μου τί άσχημη αύτή ή έπο-
χή. Δέν άκούτε παρά για γρίππη, πονό-
λαιμους, πονοκεφάλους ύψηλους πυρετούς
κομάρες κ.λ.π.

Γιατρός. Ναί, δόξα τῷ Θεῷ, δέν έχω
παράπονο.

- 2) Στο μπαρ ο Θόδωρος πίνει το κονι-
άκ με καλαμάκι. Και ο φίλος του τόν έρω-
τά.

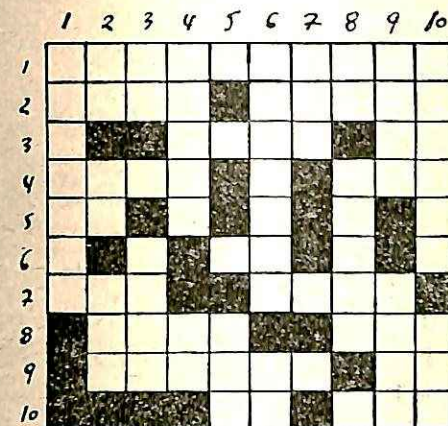
—Γιατί πίνεις το κονιάκ με καλαμάκι.
Υποσχέθηκα στην γυναίκα μου πώς δέν
θα ξαναβάλω στα χείλη μου ποτήρι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΟΥΛΟΥΡΙΣΤΟΥ
Γ' Δημ. Σχολ. Ύμηττου Αθηνών

Το έξωκλήσι του χωριού μου
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΙΧΟΣ
Έεροδ/λείον Βελλας Ίωαννίνων

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

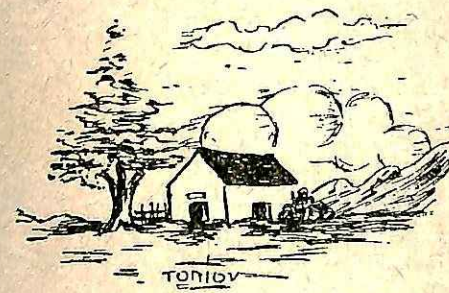
ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1) Νόμος του Σόλωνος.
- 2) Τιμούμεν την μνήμην της—Ο πορ-
θμός αυτός χωρίζει την Αυστραλία από
την Ν. Γουίνεαν
- 3) Εύρωπαϊκή περιοχή με πλούσιον
υπέδαφος—Γράμμα του αλφαβήτου.
- 4) Άλωνι—Όρος του σκακιού
- 5) Συνθετικόν πολλών κινεζικών όνο-
μάτων.
- 6) 204.
- 7) Κατοίκα.—Ευθεία (δημ.).
- 8) Πολλοί την κυνηγούν—Είχε δύο πόρ-
τες: Στο Τάιναρν και στον Άχέροντα
(αίτ. δημ.).
- 9) Προφήτης—Άρθρ. δοτικής (άντιστρ.)
- 10) Διακριτικά αυτοκινήτου—Πρόθεσις.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1) Χώρα της Άφρικής.
- 2) Έπεσε με άλεξίπτωτο στην Άγγλία
—Συνθετικόν κινεζικών ονομάτων—Όρος
της Κρήτης.
- 3) Δύο όμοια φωνήεντα—Είμαι άπα-
ραίτητο στο τουρσί
- 4) Τιμήμα του αυτοκινήτου—Διακριτικά
αυτοκινήτου.
- 5) Ό,τι και το 7 όρ. α΄.
- 6) Ύαρεύεται με καμάκι—Δύο όμοια φω-
νήεντα.
- 7) Άμερικανικός πύραυλος.
- 8) Νότα (άντιστρ.) άρχ. Χώρα της
Άσίας.
- 9) Όσια και ...—Ό,τι και το 8 όρ. β
(καθ.).
- 10) Τόν άναφέρει ή άγία γραφή—Γράμμα
του αλφαβήτου.

ΠΑΝ. ΚΟΜΠΟΓΙΩΡΓΑΣ
Μαθητής ΣΤ' Γυμν. Άρρ. Αθηνών

Ζ. ΚΟΡΦΙΑΤΗΣ
Έεροδ/λείον Βελλας Ίωαννίνων

ΣΚΑΛΑ

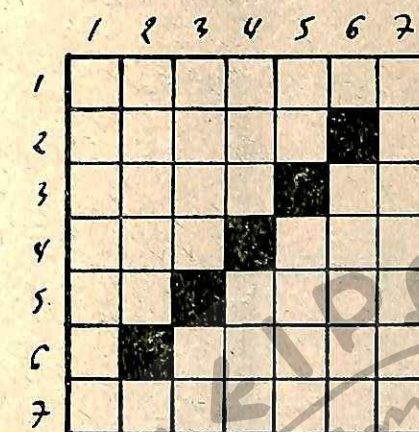
- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)

- 1) Νήσος κυκλάδων
- 2) Πατρίδα του Μιαούλη
- 3) Είναι χωρισμένη εις την Γαλλικήν
και Ίταλικήν Άκτήν.
- 4) Νοτιώτερον άκρον της Ελλάδος.
- 5) Έξαγωγικός λιμην Σικελίας
- 6) Χωρίζουν τη Γαλλία από την Ίσπα-
νία.
- 7) Ποταμός της Γαλλίας.
- 8) Λιμην της Ίταλίας.
- 9) Δευτέρα πρωτεύουσα της Ελλάδος.
- 10) Ποταμός της Ίβηρικής Χερσονήσου.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΑΙΤΗ

Δημ. Έμπ. Σχολ. Θηλ. Αθηνών

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

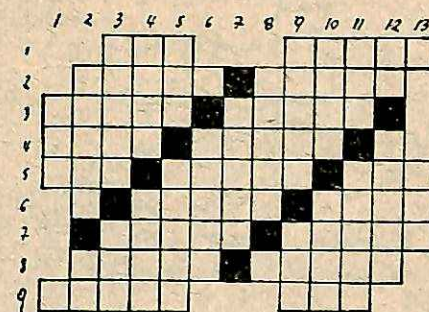
- 1) Είναι μιá από τίς πιό μεγάλες διώρυγες
του κόσμου.
- 2) Αυτή ή άρετή ούδέποτε έκτίπτει.
- 3) Ένα από τά δέκα μέρη του λόγου—ύ-
ποθετικόν.
- 4) Όταν (δημ.)—1025,5
- 5) Μουσική νότα—φρέσκο της...
- 6) Ο κάτοικος της Θράκης (δοτ.).
- 7) Διάβολος

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1) Έροδ πλοίο τών Αθηναίων.
- 2) Ναυτικό άπόσπασμα.
- 3) Ο οίνος, που χρησιμοποιείται εις
την Θ. Ευχαριστίαν—ΘΤ.
- 4) Ο περίπατος τών νηπίων—Χρονική
υποδιαίρεσις.
- 5) Άπαγορεύει—κατάρα (αίτ.).
- 6) Άθώα, χωρίς κακά.
- 7) Υπάρχει στους συνेतους.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ
Μαθ. Γυμνασ. Άμφιλοχίας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1) Δηλητήριο—Όργη.
- 2) Κάτοικος της Δανίας—Εύρωπαϊκή
πρωτεύουσα (γεν.).
- 3) Υπάρχει νότιος και βόρειος—είδος
ξυραφιού (αίτ.).
- 4) Ποταμός της Μ. Άσίας—ποντικοπα-
γίδα (γεν.).
- 5) Τροπικό έρωτηματικό έπίρρημα
(άντιστρ.). Παραμύθι—θεά.
- 6) Ό... της Άριάδνης—άλλη όνομασία
της Περσίας.
- 7) Το νησί του Αιγαίου, που συγκεν-
τρώνει πολλούς προσκυνητάς.—είναι ή
αίτιατική (χωρίς s).
- 8) Ένας από τους έπτά σοφούς — βλα-
βερά έντομα.
- 9) Σκύλους—αίθιοπικός τίτλος.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1) Όλος.
- 2) Πονηρό τέχνασμα (γεν. πληθ.) προ-
σωπική άντωνυμία.
- 3) Πόρτες τείχους (άνιστρ.).—άρθρο
(άρσ.).
- 4) Υπομονητικό ζωο—φρούτα.
- 5) σήμα κινδύνου—μυθικός βασιλεύς της
Κρήτης.
- 6) Φύεται.
- 7) Δέν είναι σωστό.
- 8) Κουρέλι.
- 9) Ύψηλάφησε τόν Κύριον. Φωτιά.
- 10) Έσδς—φύεται κοντά στα ποτάμια.
- 11) Το 1/12 του έτους—ή πατρίδα τους
τιμά (αίτ.).
- 12) ο όποιος—οίνος
- 13) Τελικός σύνδεσμος (άντιστρ.).

ΑΘ. ΔΙΔΑΓΓΕΛΟΣ
Γυμν. Παλαμά Καρδίτης

ΜΑΦΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Ή Καίτοϋλα άπολαμβάνει το ήρεμο
τοπίο, την διακρίνεται ;
Γ. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Η' Γυμν. Αθηνών

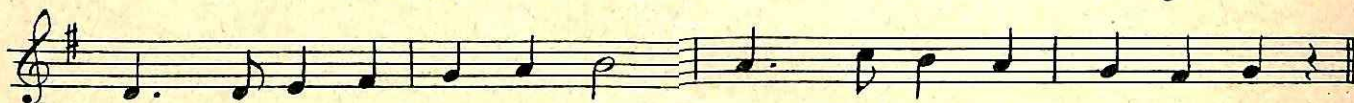
ΝΥΧΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Στίχοι
ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ.

Μουσική
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

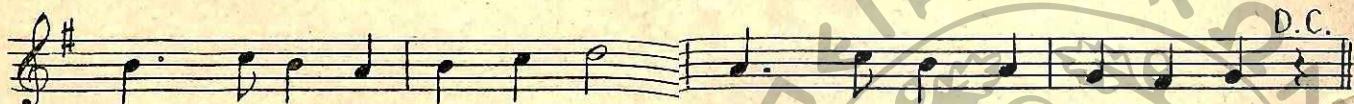
1. Χιό. νια στο κάμ. πα. να. ριό,	πού Χρι. στού. γεν. να ση. μαί. νει
2. Στήν ό. λό. φω. τη Έκκλη. σιά	ώ. ρα πιά κι έ. μεϊς να πᾶ. με
3. Τέ. τοια νύ. χταῖ. ταν παι. διά	πού γεν. νή. δη. κεό Θε. ός μας
4. Κι ό. μως μέσ τὸ στα. βλοέ. κεϊ	σε προσ. κύ. νη. σεό. ληή. πλά. ση

1. Χιό. νια στο κάμ. πα. να. ριό	ξύ. πνησ' ό. λο. τὸ χω. ριό.
2. στήν ό. λό. φω. τη Έκ. κλη. σιά	μέ και. νούρ. για φο. ρε. σιά.
3. τέ. τοια νύ. χταῖ. ταν, παι. διά	κι εί. χαν χιό. νια τὰ κλα. διά.
4. κι ἦρ. θαν μέσ τὸ στα. βλοέ. κεϊ	Μά. γοι, πρίγ. κη. πες, βο. σκοί.

1. Κι ό. λοι πᾶν' στή λει. τουρ. γιά	τὸ Χρι. στο νὰ προσ. κυ. νή. σουν
2. Κι ἄς τρα. θή. ζω. με μπρο. στά	μ'ά. ναμ. μέ. να φα. να. ρά. κια
3. Καί γεν. νή. δη. κες χω. ρίς	στρω. μα. τὰ κιώ. ραίε Χρι. στού. λη,
4. Για. τ'έ. σύεί. σαιό πιὸ τρα. νός	Βα. σι. ληᾶς ό. λου τοῦ κό. σμου,

1. Κι ό. λοι πᾶν' στή λει. τουρ. γιά,	λάμ. πείᾶ. πό. ψεή. Πα. να. να.
2. Κι ἄς τρα. θή. ζω. με μπρο. στά	τυ. λι. γμέ. νοί. στα. ξε. στα.
3. καί γεν. νή. δη. κες χω. ρίς	μιά. σκου. φί. τσα νὰ φο. ρῆς.
4. για. τ'έ. σύεί. σαιό πιὸ τρα. νός	πού δο. ξά. ζειό. οὔ. ρα. νός.

ΡΙΧ.
ΦΡΕΤΣΑΣ.